

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKÝM KATOLICKÝM
ŽENÁM A DÍVKÁM V AMERICE.

ROČ. (VOL.) XXVIII. 4. LEDNA (JAN.) 1936.

ČÍSLO (NO.) 806.

Adresa: "ČESKÁ ŽENA", 1611 South 11th St. ST. LOUIS, MO.

Česká Žena

Published Weekly
Devoted to the interest of Czechoslovak
Catholic Women in America.

Published by the . . .
BOHEMIAN LITERARY SOCIETY
of St. Louis, Mo.

— Předplatné: —
Pro Spojené Státy \$2.75
Do Evropy a Kanady
a v St. Louis, Mo., poštou \$3.25

Adresa: — Address:
"ČESKÁ ŽENA"
1611 South 11th St. St. Louis, Mo.

29.—Neděle—David, král.
30.—Pondělí—Mansvet; Appian.
31.—Úterý—Sylvestr, papež.

Leden 1936.

1.—Středa—Nový Rok. Obř. Páně
2.—Čtvrtek—Makarius; Isidor.
3.—Pátek—Jenovéfa, p. Florenc.
4.—Sobota—Rigobert; Eugen.

Její Poslední Naděje.

Paní John Spaeth, Middletown, N. Y., píše: "Přeji si abyste věděli, že Hoboko pro mne učinilo divy. Trpěla jsem žaludečními neshodami, jež byly tak kruté, že jsem častokrát zvracela. Pak jsem četla v novinách o Vašem léku. Byla to moje poslední naděje. — Koupila jsem láhev Hoboko a během jednoho týdne cítila jsem o mnohem lépe. Po dvě léta jsem brala lék pravidelně a cítím se úplně zdráva. Nebyla bych nikdy bez něho." Dra. Petra Hoboko napomáhá zažívání a pochodu vyměšování. Pravidluje střeva, posiluje činnost žaludku a odstraňuje jedovaté nečistoty ze soustavy, prokazující tím blahodárný účinek na všeobecné zdraví. Není prodáváno lékárníky a může býti opatřeno pouze od místních jednatelů. Pro informace pište Dr. Peter Fahrney and Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

TABÁK

starý, lehký druh, prodávám po 10c, 15c a 20c lib. Poštovné nevypíším. Pište na: Václav Kratochvíl, Portland, Tenn.

NABÍDKA K SŇATKU.

37-letý farmář by si přál seznámit se s dívkou za příčinou sňatku. Pište na: "Česká Žena", B. 124, 1611 So. 11th St., St. Louis, Mo.

Jsou planety obydleny?

Profesor Adam ze známé hvězdárny Mont Wilson řešil obyvatelnost planet a přišel k závěru, že ani jedna není obyvatelná. Merkur má příliš vysokou teplotu, Mars nepatrné množství kyslíku v ozduší, Jupiter, Saturn, Uran, Neptun jsou příliš vzdáleny od slunce a patrně nemají ani pevné kůry a Venuše má ve svém ovzduší příliš mnoho kyslíčnicku uhelnatého.

HOUBY,

mladé "václavky", dobře sušené, prodávám po 75c lib., poštou vyplacené. Pište na: Mary Kratochvíl, Portland, Tenn.

Nemocným cukrovkou

zdarma sdělím, jak jsem se z této nemoci vyléčil. Z vděčnosti. M. HLAVA, 1318 East 10th St., Indianapolis, Ind.

Zajímavá, vhodná četba - velmi laciná . . .

Máme zásobu vybraných, velepoutavých knih z nichž některé byly dříve otisknuty v časopise "Hlas" Dáme je nyní o 50 procent laciněji, než byste je kdekoliv mohli koupit.

Píšete-li do tohoto časopisu, nebo zasíláte-li nám předplatné, objednejte si některý román nebo poučné dílo, jež níže uvádíme. Budete s nimi jistě spokojeni a nám se tím zavděčíte.

Jediný muž v rodině.

Velmi zajímavý román, přeložený dp. C. A. Benešem, který v České Ženě nebyl uveřejněn. Zašleme jej za 50 centů. (Zvláště nízká cena.)

Dědeček.

Povídka z české minulosti. Je to obraz z doby našich dědečků, který si s milými vzpomínkami rádi přečtete. Zašleme za pouhých 50 centů.

Mezi otrokáři.

Velký trojdielný román od Karla Maye. Něco pro dlouhé večery. Tři velké knihy za pouhých \$1.50.

Lidové povídky. (Poslední svazek).

"Starý hřích", vesnický román od Jana Klecandy, a "Konečně" od Vlasty Javořícké. Pouze 50 centů.

Povídka mého života.

Továrník Vlček napsal o svých zkušenostech z mládí a pak jako kovář a úspěšný továrník zajímavou knihu, která se čte jako poutavý román. Cena pouhých 50 centů.

Činnost' a úspěchy věrozvěstů slovanských

mezi Indiány Amerického Západu.

Napsal prof. Dr. Lev Zelenka-Lerando. S obrazy. Cena pouze 50 centů.

Povídky z Jeminskott, Nebr.

Několik povídek od oblíbeného spisovatele "Kmotra Vávry". Cena pouze 25 centů.

Veselá mysl—půl zdraví.

100 stran vybraného českého humoru. Pravá pokladnice smíchu a žertů. Zašleme za 50 centů.

Zajímavý román

nebo kterékoliv dvě z knih oznamovaných, zašleme čtenářkám, které získají novou odběratelku.

Objednávky vyřídí:

Česká Žena

1611 So. 11th Street,

St. Louis, Mo.

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKOSLOVENSKÝM ŽENÁM A DÍVKÁM
V AMERICE

Adresa: "Česká Žena", 1611 So. 11th Street, St. Louis, Mo.

Entered as 2nd Class Matter Oct. 2, 1902, at the P. O. at St. Louis, Mo., under the Act of March 3, 1879

ROČ. (VOL.) XXVIII. ST. LOUIS, MO., 4. LEDNA (JAN.) 1936.

ČÍSLO (NO.) 806.

Úvaha novoroční.

Rok starý 1935. uplynul, zanikl. Co vše nám přinesl, jak se nám v něm vedlo, jest nám již známo. — Nejdůležitější jest jen jedno, abychom měli své účty z něho před Pánem Bohem i před lidmi v pořádku. Aby náš výtěžek pro věčnost' rovnal se naší možnosti, t. j., abychom si mohli říci upřímně, že jsme konali s pomocí Boží dobrého tolik, kolik jsme jen mohli, a za druhé, abychom též i lidem vždycky dali, co jim dáti jsme povinni. Nastal však rok zase nový. Neznámý, takže mnozí z nás se zastaví a v duchu se táží: "Jaký asi bude? Přinese nám radost' aneb starosti, kříže a bol? Co na nás asi čeká? Doba je pohnutá. Ano, budoucnost jest tak nejistá." Ale co prospějí tyto spekulace, tato bádání? Nic se tak nedovíme. Čekejme tedy jen to, co ve své spravedlnosti, ale též v nekonečné lásce k nám ustanoví Sám nejvyšší Vládc, Bůh. To se stane určitě a nejdůležitější bude pro nás zase jen jedno, jako v roce starém: abychom vedli opět dobré účty hned s počátku a vytrvale po celý tento nový rok. Dobré účty, to znamená také, abychom jej nepromarnili, neztratili pro věčnost. Snad jen a příliš velkými starostmi o denní potřeby. Musíme je ovšem také mít, ale číňme tak jen s mírou, podle vůle Boží. Nezapomínejme při tom na Pána Boha a na duši svou. "Co platno člověku, kdyby celý svět získal, ale na své duši škodu trpěl?" O duši, o věčnost' musíme tudíž mít starost největší a nejhrošlivější. Jenom jednu duši máme; kdybychom ji ztratili, vše bychom ztratili a marně jsme žili. Dokud tedy Pán Bůh dopřává života, času, použijeme ho hlavně

ku prospěchu a záchraně duševní, k obohacení se zásluhami pro věčnost. —

Průvodcem v novém roce budiž nám vždy Bůh a přesvatá Panna Maria. Vyprošujme si posilu a pomoc pro tento vezdejší život od Otce všemohoucího, při veškerém počínání našem služme především Bohu, a jistě nás neopustí. Krásně to dokazuje básník Sládek slovy:

"Kdo Boha má za pevný hrad,
nic nemusí se zlého bát,
i v bouři může kliden být,
neb nad ním Bůh svůj drží štít.
Nad vrchy, doly, vodami
jest jeho ruka nad námi,
jen spochejme pevně naň,
—dál se jeho vůle staň!"

Za našich dnů, kdy rodinné svazky více a více se rozvolňují, kdy víra, naděje a láska v rodinách mizí, není Bohu příjemnější a nám důležitější k spasení duše jako uctívání sv. Rodiny. — Jak mnoho požehnání dostalo se nám a až podnes dostává od sv. Rodiny, Pána Ježíše, blah. Panny Marie a sv. Josefa!

Ctíme vždycky tuto sv. Rodinu, víme se k ní jako hodné děti, a hledejme u ní ochranu! Kéž nás všechny Ježíš, Maria a Josef vedou životem a šťastně jednou dovedou až k smrti a do radosti věčné! —

MÁTE ÚCTY, MÁTE PŘEDPLATNÉ NA "ČESKOU ŽENU" V POŘÁDKU?

Ctěné čtenářky a vážení čtenáři "České Ženy"! — Nezapomínejte na to, že k vydávání tohoto časopisu je třeba peněz. Pošlete laskavě své předplatné a doplatky na adresu: "Česká Žena", 1611 So. 11th Street, St. Louis, Mo.

SVÁTEK NEJSVĚTĚJŠÍHO JMÉNA JEŽÍŠ.

2. ledna je svátek Jména Ježíš. Když má někdo z nás svátek, jistě je rád, když mu někdo blahopřáním nebo nějakým dárkem ten svátek oslaví. Nebo když má svátek některá vyšší osoba, kolik je všude slavností, přednášek a pod., a to vše jen na počest jeho jména. A proto, když je někdo vyšší oslavován, o kolik více by musel býti oslavován panovník celého světa, Král králů! Ale na Toho se teď nejvíce zapomíná. Zapomíná? Vždyť jméno Ježíš slyšíme tak častokráte vyslovovat! Ano. Co se týče uctění Jeho Jména, tož se na to zapomíná. Ba, mnohý ani neví, že 2. ledna je Jména Ježíš, i když je to v kalendáři napsáno.

Ale, co se týče neuctění, je na místě prvním. Žádné jméno, ať by to bylo jakékoliv, není tak potupeno a zneuctěno jako právě jméno Ježíš, jméno nejsvětější! — Kolikrát je slyšíme vyslovovat ve hněvu, při klení a pod. Ba, mnohý, Bohu žel i katolik, je již tak uvyklý, že je vyslovuje skoro za každou větou, aniž by si to uvědomil. Jemu se ani nezdá, že by to bylo něco zlého.

Jednou vypravoval kněz na kázání tento příběh: Jistý zbožný muž měl tchýni. Ta, ač jinak dobrá, měla tu chybu, že též často to jméno brala nadarmo. Zbožného zetě to mrzelo, uvažoval, jak by ji to odnaučil. Až jednou přece. Toho roku bylo velice mnoho housenek, které hrozily zhoubou veškeré zeleniny. I jejich kapustě, které měli na zahrádce nemnoho, hrozila zkáza. Jednou si umínil zet', že půjde housenky sbírat, aby tomu nějak odpomohl. Paní tchýně šla s ním do zahrady. Housenky nesbírala, ale měla tam jinou práci. —

Zet' sbíral a skoro za každou housenkou volal: "Paní tchýně, opět jedna housenka!" Zpočátku neříkala ničeho, ale když ji to už omrzelo, že stále na ni volá, řekla mu, at' si hledí své práce a nevolá ji stále. Ale on nic. Za chvíli zase: "Paní tchýně, opět jedna housenka!" Ona na něho: "Prosím vás, nevolejte mne stále!" — Myslíte, že už přestal? Kdepak! — "Paní tchýně, opět jedna housenka!" — Ted' toho měla právě dost. "Proč mne stále voláte? Při takové ošklivé práci berete stále moje jméno nadarmo. To si zakazují!" Zet' chvíli mlčel, pak řekl: "Milá tchýně! Vy se hněvate, že jsem několikrát vaše jméno zbytečně vyslo-

vil. Co má říci Bůh, jehož jméno stále lehkomyšlně vyslovujete? A jak dlouho již!"

A neměl pravdu? To by nikdo nespočítal, kolikrát za den se jméno Ježíš nadarmo vysloví. Jak lehkomyšlně se hřeší proti II. přikázání Božímu! Ale Bůh je shovívavý!

Milé čtenářky! Nás se to jistě netýká, a kdyby přece, učiníme si předsevzetí, že v nastávajícím novém roce již nikdy toho neučiníme. Naopak! — Chceme Jméno Ježíš co nejvíce uctívat, a to nejen 2. ledna, ale vždycky, abychom Mu dali náhradu za všechny urážky a potupy, které se Mu stále dostávají!

házel se v chůzi jako palice.

Nebyla do klusu; uměla pouze cválat nebo chodila krokem, ale nikdy se neopozdila a nikdy nezklamala.

Šla jako dráha, šla pod sedlem jako v nákladu a mohlo se na ni v zimě naložit dříví nebo klád — utáhla všecko.

Nebyla už mladicí — dala Jalovcům pět hříbat a nosila po šesté. Byla zhřebná a vědoma si jaksi své důstojnosti, vedla si s majestátní vážností.

"Evičko?" volal Emil, nakláněje se na jejím hřbetě trochu ku předu, "povídám — Evo?"

Ta se nemohla mnoho ohlížet.

Ve všední den ráda se vyvíhla na ryzku, at' byla třeba bez sedla a v chomoutu a k této slavnosti s Bolešem pilně trénovala, dnes však si byla vědoma vážnosti chvíle a také ji trochu tísnil nezvyklý národní крой.

Šátek byl tibetový, těžký a měl dlouhé trásně na cípech; nemohla se proto otočit a hodila po Emilovi jenom nepromyšlenou odpověď: —

"E — měj mě rád!"

"To já taky mám, Evičko a proto se bojím, abys nespadla!"

Cvála se svou brúnou, byl ji brzo po boku a škádlil ji dál.

Byla tak rozkošná v řasnaté sukni, která se jí na koni rozkládala, a v kordulce, která halila její něžné, divčí poprsí. —

Snad to věděla, že je hezká, — protože ohrnovala pyšně svůj tupý, malý nosíček a blýskala černýma očkami. —

Boleš byl rozradován. Věděl, že je mladý mezi ostatními — dosud ještě nechodil mezi chasu a letos v masopustě, když vedli Evu do Jablonce do plesu, řekla mu maminka, aby měl trpělivost a byl ještě hezký doma, že se všeho dočká, že je teprve cápkem a mlad'ochem. —

Tatínek mu však dnes dal Evu na starost a do kapsy padesátikorunu s podotknutím, že mu z ní nemusí ničeho vracet, ale že se přijede za nimi do města podívat, jak umí užít krásného dne a peněz. —

"Že se nevopiješ, to vím," dodal

Vlnobití.

Román, jež napsala a milým čtenářkám "České Zeny", za jejich lásku věnuje Vlasta Javořická.

V tom Jablonci se to holubičkami, šátky a fěrtochy jen pestřilo — fábovy vlály a kosárky se vlnily.

Zámožná děvčata i mladé paní měly také moravské, překrásné kroje: vlčnovjanský, uhersko-hradišťský, pišťanský, kyjovský.

Pane na nebesích, jaká to dojemná krása!

Selská jízda řadila se do průvodu v nepřehledné řady — děvčata v krojích — Sokolové i Orlovci.

Všecko bylo svorné a oslavovalo velkého a zasluhujícího občana.

Když vyjížděla Eva ze vrat rodného statku, seděl Emil sousedův na své ohromné hnědce a hrozil jí čtverácky prstem.

"Járku, Evičko, až budeš chtít spadnout, tak si pro mne vkaž — pudu tě zvednout!"

"Jenom se drž sám — sedíš na tom jako —"

Ostatní se ztratilo v hláholu hlasů a směsi slov. Tatínek, když jí na dvoře pomáhal do sedla, napomínal, aby jen byla opatrná a ted' nakazoval Bolešovi, aby dal na Evu pozor, že je ryzka nějaká nepokojná — aby se potom — ne-dej Pán Bůh, pod Evou nesplašila!

Boleš byl hezký junák — dorostlý sotva z dětských let, ale vyspělý.

Měl hnědé jelenice a modrou kamizolu, pěkné holinky s červenými štruplemi a košutku s beránkem.

Tou mával matce a Heleně a klusal již mírným poklusem za Evou, která chtěla předjetí Emila s tou celou partou, jež se u Jalovcového seřadila.

Emil seděl v sedle jako přišitý; hnědku byla taková veliká, těžká kobylna do tahu, na níž se vlnila dlouhá, černá hřiva a zapletený, červenou stuhou zavázaný ocas

důvěrně, "ale abys hloupě peníze nezmrhal; tot' víš, děláme těžko, než vyzískáme padesátikorunu!"

Bylo to pěkně řečeno — děláme — ne — dělám — nýbrž děláme — my, oba!

To Boleše těšilo a hrálo. Bylo radostné, že tatínek už jeho práci oceňuje! Však zítra ukáže, co dovede a že toho není nehodný. — Zorá pole "Na vidinách" a zorá ho sám!

Byl radostný Boleš a bylo radostno vše, i to krásné, jen poněkud zamžené ráno, i ty kvetoucí třešně.

Všude na zahradách jich měli plno.

Byly bělostné jako nevěsty, listí ještě neměly, ale květů — tolik drobných květů, že se slévaly jeden ve druhý, splývaly jako nevyličitelná zmet' jediné krásy a voněly již nahořklým pachem jader.

Na zahrádkách mimo ty třešně kvetla už také růžová srdíčka; visela na stropkách jako korálky. — Růžovou krásou byla až dojemná — taková něžná, prostinká rostlinka!

Za vsí bylo zářivé, nedělní ráno vysloveno vyzváněním, jež se linulo mezi poli a nad omlazenými mezemi.

Zvonili na ranní tu v Pavlikově, v Dubí i ve Lhotě a jak větřík zatáhl, tak to sem zanášel i z Jablončí.

Tam hlaholily zvony se dvou kostelů a jako by se slučovaly nebo zase předháněly, chvílemi bylo slyšeti jeden, chvílemi oba. —

A ve výši zpívali skřivani.

Snad mělo každé pole svého. — Každý se vznášel vysoko — vysoko — a trylkoval. — —

Silnice do Jablončí vedla lesem.

Byla bílá a vinula se jako krouticí se pás.

Ležela v lese a byla porosena. Kolem ní rostl nízký podrost — jedle a smrčky, a za nimi se tyčily mohutné borovice a převysoké smrky.

Svémi špičkami, jako by chtěly dosáhnouti až do nebe — dotýkaly se modré oblohy a zíraly ke slunci.

Na modřinech bylo takové jemňoučké třepení, jako by tam kdosi

NOVOROČNÍ BLAHOPŘÁNÍ.

Je krásným zvykem, že si přátelé a známí přeji o novém roce všeho nejlepšího od milého Pána Boha. Totéž činíme i my všem ctěným a milým čtenářkám "České Zeny", neboť i my je považujeme všechny za své milé přátele, o nichž víme, že i nám přeji do nového roku všeho nejlepšího.

Nebeský Pán Bůh, Otec nás všech, žehnej Vám v budoucím 1936 roce! Kéž se splní všechna Vaše přání, jež chováte ve svých šlechetných srdcích.

Toho z hloubi srdce přeje Vám všem

Vydavatelstvo a redakce
"České Zeny."

Boleš jednu štihlou haluzku — stáhl s ní opatrně kůru s jehličím a ovil si tím košutku.

A v houští hvízdal kos. Měl kolik písni a každou jinou, a všechny krásné!

A když byli na rovině nad lesem a věže města již se jim v lehké mlze ukázaly, uslyšeli z luk mezi hájky bříz a pod lesní stěnou tokání tetřívka.

Roztouženým hlasem tam přivolával a obdivoval svoji milenku.

Tiše klusala četa té selské omladiny; snad ji dojímaly zvuky a výhledy nedělního rána — snad byla opatrná a dávala pozor na cestu.

Emil cválal pomalu a poslední a obíral se svými myšlenkami.

Hela se již vracela za rodiči do stavení, aby si s prací pospíšila, když kohosi zahlédla.

Kráčel po návsi a mířil k ní.

Poopravovala cosi na okně, — kde měla myrtu a muškáty, rozmuškáty a nevěsty, bětulky a mořskou cibuli. —

Přiblížil se. Byl to strážmistr Panoš a z daleka na pozdrav uctivě salutoval.

Byla ráda, že ho zahlédla již dříve a že jí ruměnek již sešel.

Ohlédla se na něho a přátelsky mu poděkovala za pozdravení.

Usmíval se a ptal se, nepojede-li také do města na slavnost.

"Myslel sem, že pojedete taky na koni. Viděl sem Evičku a div sem na ní oči nenechal! Seděla si v sedle jako hříb!"

"Já to nepěstuju," pravila Hela a zasmála se, "já jenom na kole, však víte. S koně bych slitla na první ráz!"

"A do města nepojedete?"

"Až vpoledne s našima. Tatínek si veme koně od strejčka ze Lhoty a pojedeme na bryče. A vy máte službu?"

"Mám, ale v Jablončí. Pojedu před polednem na motorce. Svezl bych vás."

"Děkuju — naši mě uvezou!"

"Ale uvidíme se tam — že ano?"

"Já myslím — ovšem, esli mě najdete!"

Pohlédla na něho trochu čtveračivě: "Tam bude děvčat, já my-

hedvábí navázal! A jak bylo zeleňoučké a jak vonělo pryskyřicí!

Když jeli pod větvemi, utrl si

lim, že si mě spleťete!"

"I nespětu," pravil významně, "vás bych našel, Helenko, mezi tisíci!"

Upadla v rozpaky a snažila se nějak z nich vyprostiti.

"Budete mít službu, tak vám na nic nezbyde čas."

"Chvilinka se najde! Vyhledám vás a posedím si s vámi, nebo si zatančíme. Těším se již na to!"

"Já taky," pravila nasměle a prohlížela svoje ruce. Měla je trochu upracované, ale ne tak zanedbané jako mnohé venkovské ženy. Ohlédla se do vrat a spatřivši otce, který právě vyhlédl na náves, začervenala se a pravila, že má mnoho práce a musí si pospíšiti, aby v poledne vyjeli.

Poroučel se tedy a odešel.

Byl to štíhlý a hezky mladý člověk; četnická uniforma mu neobyčejně slušela.

Žalman pak Helu potkal na zápraží a pravil ji dobrácky: "Copak si s tebou ten šandár umlouval? — Taky bude v Jablonči?"

"Jo — má tam odpoledne službu a tak —"

"Chce se tam s tebou sejít — což?"

"Povídal —"

"Helenko, heled', já ti to přejí," pravil Žalman dobrácky a dotkl se jejího ramene, "a vím, že láska si nedá poroučet a se srdcem že je těžko hrát, ale chci tě varovat. Dej si pozor a byď vopatrná!"

"Co tím myslíš, tatínku?" otázala se rychle.

"No — nic — já jen to povídám tak. Mám tě rád, Helo — istě to víš — snad tě mám ještě radši nežli své děti! — Sem ti tátou i strejcem a tak istě uvěříš, že mi tvý štěstí leží na srdci! Bojím se, aby se ti něco zlého nestalo!"

Žalman to pravil až skoro smutně.

Helenka zkousla ret a vyčkávala okamžik.

Potom povznesla oči a ptala se: "Proč se bojiš, tatínku? Co myslíš?"

"Bojím se toho četníka! Sou to lidi, kteří musí světem — dnes je tu a zejtra ho přeložej! A všady sou děvčata a dávají im příležitost

a na ně se lepějí!"

"Tak myslíš, abych s ním nemluvila, tatínku?" zeptala se Helo smutně a modré oči k otci pozvedla. "Snad bych to ještě dokázala, na něj nemyslet!"

Jistě hrdinství znělo z těch slov.

Byla v nich pokora i odhodlání a obé tak silně dojalo Žalmana, že nemohl ani odpovědět.

Odmlčel se jenom na tolik, než sebral sliny, aby mohl polknouti.

Potom pohladil Helu po ruce a pravil spěšně: "Ne — ne! Tolik nechci vod tebe! Ví, že seš hodná a že bys nás nechtěla zarmoutit! Prosím tě jen, abys byla na sebe vopatrná a držela ho na úzdě! Esli je hodný, dokáže to — a ne-li, může kdykoliv ít!"

"Já vím, tatínku!"

"No tak, jenom to sem ti chtěl říct, nic inýho! A teď si pochvátne s vobědem! Jak padne jedna, musíme bejt venku!"

Helena spěchala za maminkou a sedlák vyšel na náves.

Bylo tak svátečně a ticho a slunce vysušovalo kde jakou kaloužku a hřálo příjemně, probouzejíc lípové stromořadí k životu. Však již mělo pupeny nalité a z těch se draly hedvábné lističky.

Slepice z celé vsi byly venku — zobaly si mladou travičku, jež tu a tam a hlavně u rybníčka již se zelenala, a kohouti na sebe nevražlivě hleděli.

Po sádce, která se leskla na dolní části velké návsi, plavaly už husy s housátky a také kachňata se ve struze pleskala a malýma nožičkami brodila se v blátě.

Kvočna, všechna zoufalá, pobíhala po hrázi a ustrašeně kvokala.

Žalmanovi bylo najednou nějak dobře, jako by mu kámen s hlavy spadl. Tak se mu ulehčilo a takovou cítil příjemnou potěchu.

Nu, vida! Děvče to pochopilo a uznalo! Inu — Helenka! Byla vždycky moudrá a rozumná, a ještě jim soužení neudělala.

Ve škole se dobře učivala, v hospodyňské škole byla na ni jedná chvála a nyní přijala jeho napomenutí také vděčně a rozumně.

Z Jalovcových vrat vyšel také sedlák a tak se oba setkali.

"No tak", volal mu Žalman v

ústřety. "dneska zbyla práce na nás! Taky poklíziš, ne?"

"Ale — Jenda vstal doma," — pravil Jalovec a hodil hlavou, "eště to — aby vodjeli všci. Dost na tom, že sem pustil Emila. Já ty legrace nemám rád! Sám sem nikdy nejezdíval a taky sem živ — nejčy ta mládež má na myšlení jen hlouposti a co je z toho? Já im říkám, aby mysleli víc na práci, že nesky nejsou časy na nějakou psinu."

Jalovec byl takový hubený dlouhán. V krku mu vrčelo, jako by tam měl kolečko od hodin a krk měl napovrchu velmi zajímavý. — Týl měl hubený, dvě silné žily a mezi nimi hluboký důl — vlasy tak ukazoval všechny ty rýhy a dával si stříhati "do rendlíku" a švy, jež mu po týle sem tam, křížem krážem běžely.

Vpředu měl přímo strašlivý ohryzek a ten dělal při řeči a vádě sedlákově pravý cirkus.

Skákal sem a tam a pohyboval se, i když Jalovec nemluvil.

Místo rukou měl ošklivé, kostnaté pařáty a klečkaté nohy mu tvořily v úzkých nohavicích dvě turecké zahnuté šavle.

Jalovec byl nehezky muž, ale měl krásné a dobrácké oči, — tak modré, jako včera narozené dítě, pěkně souměrné a hluboce uložené pod oblouky ježatého, prošedivělého obočí.

Ty jediné po něm zdědil Emil — oči a výšku postavy, jinak byl kulatější po matce a ve tváři nesl celou její podobu.

Jalovcová bývala velmi hezká, boubelatá, usměvavá — jenže život ji utahoval — nyní už z ní byla bezzubá tetka, jako na vesnici všechny ostatní.

Žalman se Jalovcovi smál.

"No, no — musíme myslet, že nás taky jenom samá práce nebalila, pokád' sme byli mladí, a že sme si taky rádi vyhodili z kopejtkal!" —

"E — nebylo na to kdy, ani peníze! Abych si tak byl vzpoměl, že budu rajtovat na kobyle! Tatík by mě byl požeňnal!" vrčel Jalovec. —

"A nerajtovals nidá?"

"No — taky, ale aby tatík ne-

věděl a bez sedla. Jenom tak! Abych se byl zmínil, že si dám sedlo udělat!"

"No — mlč! Tot' víš, svět pokračuje! Dneska je ináč, než bejvalo. A lepší — troufám si říct," pravil Žalman, "lidi mají taky něco ze života a těšejí se z něj! Dyt' je to hezký, dyž ta mládež jede na koních! Je to dorost národa a síla selského stavu. Je to naše nádej!"

Žalman se nadchl. Jeho hezké, šedomodré oči byly plny mladistvého vznětu.

"E — jaké pak nádeje", ušklíbl se Jalovec, "já už velkou nádeji neskládám v nic. — Zdraví mně vzala vojna a syni? Grunt máme zatíženej a kdo ví, povede-li se to, aby někerej hodně vyženil. A selskej stav je nejčky na huntě! Nic neplatí a daním nejni možná postačit."

"No, nenaříkej, kamaráde," těšil Jalovce Žalman, "snad bude zase lépe! — A proč by tvý chlápci neměli vyženit? Jenda je takovej dřič jak ty a Emil je chlápík jako topol. Toho si veme ta nejlepší holka s kapitálním přínosem."

"E —" zabručel Jalovec zase na to, "myslel sem dycky na tvou Helenu — a zatím povídají, že za ní chodí ten šandár Panoš."

Zpola tázavě, zpola mrzutě se Jalovec podíval při tom na souseda. —

Žalman sklopil oči. Tak mu to přišlo, že jej soused trefil do žívého.

I tmavý stín mu přeletěl čelo — bylo to však jenom na okamžik.

Zasmál se a pohodil hlavou.

"Inu — mladost! Dejme tomu rozum! Zakouká se to někde a přes přání a sny rodičů je křížem udělanej štrychl!"

"A ty bys i dal četníkovi?" lekl se Jalovec a zlost mu usedla v koutcích očí — obočí se mu snížilo a spojilo se s řádkou řas.

"Nikdá nebudu dětím poroučet nebo zbraňovat," moudře promluvil Žalman, "no, řekni, co z toho máš, že ste přinutili do vdavek Josefku? Sám ses mi stěžoval, že chodí domů jen plakat. — A to je smutný podívání!"

Nyní to sousedovi oplatil. Sáh-

mu hezky hluboko do ledví.

Jalovec až se přikrčil a hned měl brvy přes oči, aby Žalman neviděl, jak mu slzami podběhly.

"Ba, smutný, kamaráde!" přisvědčil, "a myslím, že si i vemu dom. Eště i užijeme. A tak mě to mrzí! Myslel sem, že by se na Emila ta tvoje Helenka usmála. — Mně se samotnému libí."

Ač mluvil Jalovec velmi pochmurně, byl těmi slovy Žalman polichocen a téměř vesele se zasmál.

"Třebas víc, jakli Emilovi, ne?" pravil žertovně.

"No — to já nevím — to já nevím", pospíšil si Jalovec — zastrčil kapesník a poposadil si kalhoty. To byl takový jeho známý posuněk — poposazoval je ustavičně a oběma rukama střídavě, protože mu s hubených kyčlí neustále slézaly. —

"Nikdá sem se ho na to neptal, ale zdálo se mi to — a — bylo mi to recht. No — ale — což je to platný! Voželel sem už víc!" povzdechl si a zahleděl se do neurčita. —

Na skráních mu hrály některé svaly a pohybovaly hrubým, prokvetlým strniskem. Ač bylo nedělní dopoledne, byl ještě neoholen.

Žalman mu poklepal na rameno a povídal významně:

"No, nermut' se, sousede! Emil se vožení i bez naší Heleny a — vostatně — dyt' mám eště jednu cěru."

Šel pak do vrat, byl zamyšlen a usmíval se z toho. —

Jalovec pokyvoval, poposazoval kalhoty a díval se za přítelem.

Zřejmě potěšen vracel se také do stavení. — — — — —

Žalmanová babička přišla z kostela, odkládala plínu a kabátek se šůskem a pokyvovala malou hlavičkou.

Měla to už takový zvyk nebo nemoc; hlava se jí trásla a vypadalo to, jako by stále říkala a tím pokyčováním souhlasila — ano — ano — ano —

Ve skutečnosti byla Žalmanová babička takový malý rebelant a věčný oposičník.

Po celé dny se jí něco nelíbilo,

stále proti něčemu reptala a s ničím, cokoliv domácí lidé udělali, nesouhlasila.

U Žalmanů nebyla dlouho; teprve pár let a to stále vyhrožovala, že jí toho není třeba, aby tu byla a jedla snad chleba milosti. Když má kde být, když má v Souborí u syna světničku a výměnku.

A přece právě od syna přišla sem, k dceři Žalmanové, protože tam s nevěstou sněsti se nemohla.

Když ji napadlo, vadila se na ty Souborské celé dny a sočila na syna i na nevěstu.

Když se jí však něco u Žalmanů nelíbilo, obrátila na haléři a chválila syna i snachu a svazovala si ranec, dokazujíc zeti i dceři, že tam jsou daleko lepší a že ji oni musí do Souboré dopravit.

Žalmanovi už ji znali a že byl Žalman dobrák, nechali babičku mluvit a klidně vyčkávali, až ji to přejde.

Dnes přišla z kostela zřejmě pohněvána a hned na prahu se do toho pustila.

"Ach, můj Bože — nesky je svět! Jako by nic, všechno si to jede do města na vejlet. Počkej, Ando — počkej — ty to vopláčeš! Já to říkám! — Všecko im dovoluješ a Pámbu tě potrestá! A co chystá Norbert pryčku? Že taky pojedete? Můj ty Spasiteli ukřižovanej! Na vejlet! Andulo, Andulo, ty se chytáš světa! Vidělas to jakživa u mě? Já byla dycky doma, leda do Kostelan na pout sem šla — a ty do města! Já nikdá nikam — já —"

Žalman se tomu všemu poušmál.

"Eště, aby taky babička," povídal potichu, "a naposled na koni — ne?"

Žalmanová by se byla také bezmála zasmála — ale úcta k matce ji včas zarazila.

Pohrozila muži a povídala s laskavým usmáním: "Inu — naše babička, jen i nech. Pobruči si a přeci bude ve stavení hlídat."

"Ten větroplach už je pryč?" — ptala se stará na Evu. "Holka a na kobyle! No počkej — Andulo! Já ti neprorokuju nic zlého, ale ty si na mne vzpomeneš! Eště, že Helenka je doma! Helenka je přeci

mý děvče zlatý!"

Těkala stavením, všelicos uklízela, přendávala s místa na místo a potichu i nahlas hubovala.

Zalmanovi, nedbajíce toho vypravovali se na cestu; ve chvatu se najedli a sotva bylo po poledni, již nasedali na vozík a vyjížděli ze vrat.

Zalman měl pěkný, solidní šedivý oblek a Zalmanová měla polo vesnické šaty z černého hedvábí. —

Na hlavě se jí třepetal bílý šáteček s kostičkovaným pruhem a trásněmi.

Pěkně ji to slušelo — byla stále

ještě hezká a pěkná. —

A měla i kabelku i rukavice.

Ještě nařizovala něco služe a na babičku kývala, aby se podívala na housata a už se na ně nezlobila. Dala ji s Pánem Bohem a bryčka hrčela po návsi a hnedle byla v polích.

Hela byla oblečena po městsku, jako všechny selské dcery dnešní doby.

Klobouček ji stínil čelo a přes pestré šaty měla elegantní, kávově hnědý trenškot.

A v očích měla úsměv a těšila se na slavnost a z krásné, jarní neděle. — — (Pokračování.)

Jan Staněk:

Z českého zákoutí.

V Libánkách bylo posvícení a co hlavního při tom, byla v hospodě muzika určena na dva dni, — neděli a pondělí.

Co to bylo po celý předcházející týden starosti, zvláště dívky měly mnoho starostí s úpravou svých šatů k tomuto významnému dni. Mnohá čekala, že přijde ze sousední obce ten, který o pouti s ní mluvil a slíbil o posvícení zase přijít a tu musila dbát toho, aby se mu líbila, možno-li ještě více než o pouti.

V neděli o posvícení oblékly se dívky co možno nejnádherněji, očekávajíce, že již ráno přijdou mnozí hoši ze sousedních osad do Libánek a půjdou také na mši sv. — hlavně přijdou z toho důvodu, aby si dívky již ráno prohlédli a s nimi se sešli. Byl to také opravdový milý pohled na ty svižné postavy pěkně ustrojených dívek, — stojících přede mší svatou na prostranství před kostelem.

Po silnici se procházely skupiny

hochů domácích a také cizích, — hovořili mezi sebou, ale pohledy jejich zalétaly tam k dívkám, — zdánlivě nikoho si nevšímajícím, ve skutečnosti však viděla každá toho, na kterého nejvíce myslila, a nabyvši nyní přesvědčení, — že jest zde, chvěla se touhou po setkání s ním, aby mohla s ním promluvit.

Když bylo po mši svaté, vyhrnuli se lidé z kostela, někteří zůstávali státi dle starého zvyku na svých místech před kostelem, a však ti, kteří se chtěli s někým sejít, zašli hned na místo, odkud mohli nejnáze k očekávané osobě se přiblížit a takových zde bylo několik ze sousedních vesnic. — Když vyšly vesnické dívky z kostela, zastavily se též na chvíli před kostelem, ale ne na dlouho, musily pospíšet domů, aby mohly zase odpoledne dříve vyjít.

Nyní, když se rozcházely, směřující každá k svému domovu, — přidružili se k nim jejich známí a

doprovázeli je k jich domovům a při té příležitosti si řekli, kdy se odpoledne sejdou.

Také Evička Silová měla zde několik ctitelů, kteří se k ní hned připojili. Každý z těchto hochů chtěl Evičku pro sebe získati, nebylo tudíž divu, že na sebe nevražili. Nejráznější a také nejhrubší ve svém jednání byl Martin Sejkovský z Ústřic, syn bohatého sedláka. Tento Sejkovský s Evičkou nikdy ještě nemluvil, poznal ji o minulé pouti, zalíbila se mu, často na ni myslil a konečně se rozhodl udělati si s ní známost.

Uvažoval, jak by se mohl s ní nejnáze seznámiti a tu se rozhodl jíti o posvícení do Libánek a toto své rozhodnutí také provedl. Přišel do Libánek a vyčkával po mši svaté blízko kostela a jakmile se Evička odtrhla od ostatních dívek, přikročil k ní a pozdraviv, — pravil:

"Promiňte mi, slečno, snad se vám bude zdáti mé chování poněkud smělym, neměli jsme ještě příležitost blíže se poznati. Jsem z Ústřic, jméno mé jest Martin Sejkovský, moji rodiče mají nejvýnosnější statek v Ústřicích, který já převezmu, jakmile si vyhledám nevěstu. Vám jsem poznal o minulé pouti, — zalíbila jste se mi a hned jsem si řekl, že musíte býti mou ženou."

"Jdete na mne poněkud prudce, pane Sejkovský!" zasmála se Evička. —

"Nemám rád dlouhého jednání, u mne musí jíti všechno rychle," — odpověděl Martin, usmívaje se samolibě. "Jsem vždy a ve všem takový."

Nyní se přidružilo ještě více hochů k Evičce, což se však Martinovi nelíbilo, zamračil se a ohlédnuv se po všech těch mladých mužích, pravil:

"Hoši, domnívám se, že byste měli mít více taktu, viděli jste, že jsem se slečnou mluvil a přece nás vyrušujete!"

Všichni hoši se ohlédli posměšně na Martina a Výkazů Nácek z Klinik zvolal:

"Co jest nám do tebe, Martine? My jsme nepřišli do Libánek proto, abychom se dívali na tebe, —

jak se s děvčaty bavíš, není-li ti to vhod, tedy si to udělej lepší!"

"Ano, to si udělám!" rozkřikl se Martin. "Vyrovnáme si to u muziky; takhle sprostým není přece nikdo, jako vy všichni!"

"Martine, dej si pozor na hubu!" rozkřikl se Matouš Valák — taktéž z Klinik. "Pamatuj si, že za hubu dostává se na hubu!"

"Od tebe si nic líbiti nedám!" osopil se Martin na Matouše.

Evička použila této chvíle a rychle se vzdálila, umínujíc si v duchu, že k muzice nepůjde, aby se nestala příčinou rvačky.

Martin vida Evičku spěšně odcházeti, dopálil se na tyto hochy, kteří mu tak bezohledně rozmluvu s Evičkou přerušili, otočil se a odcházaje zvolal pln hněvu:

"Žebráci jste všichni, ani jeden se mi nemůžete rovnat!"

Nácek Výkazů se chtěl na Martina vrhnouti, ale jeho kamarádi jej zadrželi a Matouš Valák pravil k němu:

"Snad se nebudeš s ním rvát zde na návsi? Počkej, až v hospodě, tam si to s ním spravíme a ukážeme mu, co žebráci dovedou!"

"Vás se nejvíce bojím, jste samý mrzák!" rozkřikl se Martin a vzdaloval se, nevšímaje si toho, že Nácek Výkaz křičí za ním, že teprve ty mrzáky pozná, že bude sbírat zuby po zemi, aby si koupil šátek na kosti.

Martin byl hrozně rozzloben, v té chvíli by se byl rval jako vzteklý, bez ohledu na všecko; šel přímo do hospody, kde právě muzika počala hrát. Vstoupiv do hostinské místnosti, zaměřil přímo ke stolu, u něhož hudebníci seděli a hráli. Pokynul jim, aby ustali a když se tak stalo, zvolal, až se to rozlehlo:

"Mně budete hrát! — Šenkýři, nalezte piva sem pro hudebníky do několika litrů, aby nám zde nehybnuli žizni! Vidím, že zde nemají ničeho; to jest u vás v Libáncích pěkný pořádek, hudebníkům nedáte ničeho, aby si žízeň zahnali, jest vidět, že jste tu sami nuzáci!"

"Tohle jest přece mládenec," — pochvaloval jeden hudebník. "Takových by mělo být více, ten se přece o nás poctivě stará!"

"To jo!" zvolal Martin. "Nemohu to vystát, když vidím, že jsou hudebníci zanedbáváni. — A nyní se napijte a budete mi hrát, zde máte závdavek dvacet korun!"

"Tohle si necháme líbit!" pochvaloval basista, shrabuje dvacetikorunu. "Jak pravím, takových mláďenců by mělo přijít více, to bychom hráli vesele!"

"To jest pravda," přisvědčovali ostatní hudebníci a klarinetista "Es" dodal: "Ó, já znám pana Martina Sejkovského z Ústřic, — ten jest chlapík, ten má peněz jako hadrů a umí jich také použít!"

"To jo!" přizvukoval Martin. "Peněz mám dost a děvčata se na mne jen lepi, necht' přijdu kamkoliv, ona jsou si toho vědoma, že jest jenom jeden Martin Sejkovský, ale já si vybírám, každou takou nevezmu."

"To se rozumí, že pan Martin si může vybírat!" dotvrzoval basista. "Takový chlapík a takový statkář, ten si může ukázat na kteroukoliv, třeba to byla hraběnka, každá bude brát." —

"Každá, na mou duši že každá!" křičel Martin a udeřil se pěstí do prsou, až to zadunělo.

V té chvíli vstupovali také kliničtí hoši do hospody a vidouce Martina u stolu před hudebníky, podivně se usmívali.

Martin se ohlédl na vcházející hochy, s nimiž se již venku utkal a ušklíbnal se, zvolal k hudebníkům:

"Chopte se toho! Zaspívám si něco a musíte mi to zahrát."

Hudebníci se chopili svých nástrojů a čekali, až Martin zazpívá a tento ohlédnuv se ještě jednou na klinické, počal zpívat:

"Není hocha druhého, jakým já jsem, když k muzice přijdu, kliničtí musí hned ven!"

Hudebníci zahráli a kliničtí se mezi sebou pošťuchovali, ušklebovali a Nácek Výkaz pravil:

"Jen ho nechte, spravíme si to s ním později!"

Matouš Valák však nečekal, — zdvihl se se svého místa a zaměřil přímo k hudebníkům a postaviv se po boku Martinovu, zvolal:

"Nyní budete hrát mně! Zaplatím vám lépe než tento otevř-

huba!"

V témž okamžiku chopil Martin Matouše zezadu za krk, stiskl vši silou a odhodil od stolu, až Matouš klesl na kolena. Ale tu se hrnulo již pět jiných hochů z Klinik na Martina, vrhli se na něho, pěstě dopadaly, bylo slyšet výkřiky, proklínání, nadávky a celé to klubko rvoucích se hochů valilo se po prázdné ještě taneční síni z rohu do rohu. Martin byl sice silák, ale co zmůže jeden proti šesti, — octne-li se v jejich rukou a nemůže se chopit ničeho pádného, čímž by mohl své útočníky ve vzdálenosti udržet? Hostinský přichvátal, chtěl učiniti pořádek, ale bylo již pozdě — do tohoto chumáče se dostat nemohl.

Martin rozdával svými pěstmi pádné rány, ale za jednu dostal hned šest, konečně se všichni váleli po zemi, málem by se bylo Martinovi podařilo z rukou svých nepřátel se vybavit, ale tu již se ho chopili znovu, tloukli do něho a vlékli ho ke dveřím, až se s ním dostali před hospodu, kde jej srazili k zemi a nemilosrdně zpracovali. —

Tu se konečně přihnalo několik rozvázných sousedů libánských a těm se padařilo rozzuřené hochy z Klinik od Martina zahrnat. — Ztlučený Martin zůstal ležeti na zemi, jako by neměl již ani tolik síly, aby se zdvihl; několik mužů k němu přikročilo a pomohli mu postavit se na nohy. Jaký to byl pohled na tohoto hrdého muže, — stojícího zde nyní shrbeného s rukama svislými, obličej cele zkrvácený, šaty rozedrání, košile u krku přetržena a prsa krví zalita.

Oni dva muži jej vedli nyní do dvora k studni, chtějíce jej umýt, tam se právě umývali také kliničtí, — neboť i oni byli Martinem zkrváceni. Když později Martina umyli, vyzývali jej oni dva muži, aby šel domů, on však prohlásil, že domů nepůjde, že se nebojí.

Hostinská jej zavedla do malého pokojíka, kde sklesl bezvládně na pohovku, opřel hlavu o ruce a uvažoval o svém podivném osudu.

Kliničtí hoši se usadili v přístěnku, přilehlém k taneční síni a tiše mezi sebou rokovali. Ani je-

diný nebyl mezi nimi, který by neměl na pranicí památku. Obličej jejich byly poznamenány nehezky šrámy, které stále ještě krvácely.

"Prokletý Martin!" — zabručel Nácek Výkaz. "Má ten chlap sílu, nebyl bych věřil, že je tak silný, dva by s ním ničeho nepořídili."

"Ha, dva, bylo nás šest a měli jsme s ním těžkou práci," — děl Matouš Valák. "Ale bude si to pamatovat, já jsem mu dával samé masné, že je ještě cítí."

"Chraňte se mu přijít jeden do rukou!" napomínal Nácek Výkaz. "On si to bude dobře pamatovati a jakmile se mu naskytne příležitost, oplátí to desateronásobně."

Po poledni se počala teprve vesnická mládež scházeti, přicházeli hoši a později též dívky. — Kliničtí hoši se zatím po pranicí vzpomínali a když přišly dívky do hospody, šli hned k nim, jenom Nácek Výkaz a Matouš Valák zůstali ještě v přístěnku, čekali, až přijde Evička Silová, která je sem vlastně přilákala.

Čekali, ale nedočkali se, Evička nepřišla. — Zábava byla v plném proudu po celé odpoledne, — také Martin Sejkovský přišel se podívat do taneční síně, je-li Evička zde. A nespátřiv ji, vrátil se zase do onoho pokojíka, kde jej nikdo nevyrušoval.

Kmotry zaujaly také svou lavici a hned se jaly horlivě rokovati o té hrozné pranicí a všechny Martina litovaly.

"Víte, milé přítelkyně, ono mu to také trochu patřilo!" pravila Hájková. "On je to takový hrubec, každým pohrdá a těm klinickým vynadal žebráků a to přece činiti nemá! Má-li více než jiní, může býti rád a nepředhazovati jiným chudobu; takového já nelituji, nezaslouhuje toho, aby byl litován, je to hrubec!"

"Nu, když to je tak, pak mu to ovšem patřilo!" přisvědčovaly kmotry a Klofarka pravila dále: — "Všichni sem přišli přý za starostovou Evou, nevím, co se těm mužským na ní líbí? — Sejdou se tu se všech stran světa, porvou se tu pro takovou — inu, ani nevím, jak bych řekla. Co jest na ni

tak zvláštního, — řekněte mi, mé drahé, je toho hodna, aby se o ni muži rvali a rozbíjeli si hlavy? — Ne, ta za to nestojí! Já říkám, my když jsme byly svobodné, to se musilo říci, že jsou to fešné holky, ale nyní — která tu je taková, aby se mohlo říci o ní, že jest fešanda? Nu, ani jedna tu není taková, jako jsme byly my."

O nás se hoši také servali a nejednou a jak se servali, až měli z toho do smrti památku; jednomu vyrazili oko a jednomu roztrhli obličej uraženým uchem od sklenice, měl obličej do smrti zkřivený. Ale jak pravím, servali se o nás, ale aspoň to stálo za to, vždyt' jsme byly fešandy! Avšak rváti se o takovou, jakou jest Eva, to jest škoda té krve."

"Je to pravda," přisvědčila Sívá. "My jsme byly, ani bych to nevěděla, když si však vzpomenu co mnozí ti hoši činili, když jsem si jich nevšímala, teprve si připomenu, že jsem musela býti hezká jako anděl. Považte, jeden myslivecký mládenec se chtěl pro mne zastřeliti, jak mu nevyrvu flintu z rukou, tak se zastřelil."

"Tak vidíte, pro mne skočil jeden do vody," chlubila se Klofarka. —

"Ale jděte, vy jste se chtěla utopit?" lekala se Kupková.

"Kdepak já, on se chtěl utopit, když jsem si ho nechtěla vzít. To bylo tak, byl bál o masopustě, — byla jsem tam také a Franta přišel též; mluvila jsem s ním často, přicházel šestkrát týdně k mému okénku v noci, v zimě, když byla zima, bylo mi ho líto, že tam venku mrzne, dovolila jsem mu prodletí hodinku nebo dvě v mé komůrce; on si však potom myslil, že jiný se nesmí ke mně přiblížiti."

Bylo to o tom bále. Franta si mne s počátku moc nevšímá, myslil, že mne má jistou, ale zklamal se. Přišel Nácek, počal si mne všímat a já navzdor Frantovi, — všíkala jsem si Nácka; ten mne vzal později k sobě za stůl a tam jsme se dohodli, že mne doprovodí a doprovodil.

Franta to viděl a hnal se za námi jako divý a kdož ví, co by se

bylo stalo, kdyby se byli ti dva srazili? Když jsem viděla, že Náckovi hrozí nebezpečí, vzala jsem ho hned s sebou do komory, aby nepadl Frantovi do rukou.

Ale měly jste Frantu viděti, jak řádil pod mým oknem, bušil do něho, hrozil, že mne zabije, Nácka zastřelil a konečně, že se utopí. — My jsme se jeho zlosti jenom tiše smáli, nechali jsme jej zuřiti a on vám vydržel v tom krutém mrazu pod oknem až do bílého dne, čekal na Nácka, ale tomu jsem pomohla již dříve ven, aniž ho Franta spatřil. —

Druhého dne jsem šla s prádlem k řece a Franta tam přišel za mnou, činil mi hrozné výčitky a vyhrožoval a na konec zvolal, že se před mýma očima utopí, a rozběhl se a hup do řeky. Bylo štěstí, že tam byla řeka mělká, voda mu dosahovala jen asi do kolenou, — tam, kde byla řeka hlubší, tam byl led, tam skočiti nemohl, skočil tedy do proudu, při čemž padl na ruce a smočil si je až po ramena. Vyskočil však hned zase, otrásal se jako pudlík, vyšel z vody a uhněl domů, na mne se již ani neohlédl. Jak pravím, štěstí bylo, že tam byla řeka mělká, jinak by se byl jistě utopil. — Já říkám, nyní se ani jediná holka nemůže rovnati nám, jaké my jsme byly."

"Ale, podívejte se, tamhle ten tancuje!" upozorňovala Buličková na jednoho hochu, který dle všech známek tančiti neuměl. "On skáče jako husa, podívejte se! — O, je-jej, on té holce rozbije kolena svými koleny! — Co je to za Honzu, odkud jest a čí jest?"

"Ha, ha, ha, chy, chy, chy," chechtaly se kmotry a Sívá zvolala:

"A jak ta putynka se při něm natřásá, ta se právě k němu hodí, čí je to dřevák, ta holka, co s ním tančí?"

"Co, jaký dřevák? — Je to naše Rosa!" zvolala Klofarka a zraky její měřily Sívou jako by ji chtěla zdrtiti.

"Ach ne, to děvče, ten hoch jest dokonalým dřevákem," přispíšila Sívá s opravou. "Děvče tančí výborně, ale ten kluk, ten to bere od podlahy až se mi žaludek krou-

ti." —

"Ale mlčte, vy jste také hned tančiti neuměla," osopila se Klofarka na drahou přítelkyni. "Tamhle si raději všimněte té Pelikánové Mařky, jak se tváří býti šťastnou a spokojenou, když tam dva do ní bručí. Jejej, ta má radost, jen aby nepadla některému hned kolem krku a neudusila ho. Vždyť já říkám, ty dnešní holky se věší na mužské samy, to my jsme přece nedělaly."

"A což támhle ten Koňasů Pulda, ten leze od jedné ke druhé, — neví, kde by se uchytil," upozorňovala Lásková. "Řáda bych věděla, která by se mohla do něho zamilovati, do takového hňupa?"

"Ale tamhle ta Růžena Sklipková, té jdou oči, podívejte se jak jimi jezdí po těch mužských, až se sama za to stydím," mluvila Hájková.

"Vždyť říkám, — to jsou dnes holky, hanba mluvit," dodala Klofarka.

"Tamhle ta Anežka Sýkorová, ta si myslí, na nikoho ani nepohlédne," ukazovala Kupková na dívku, nedaleko stojící.

"Ještě by tu měla býti ta převozníková, to bychom viděly hrdost," poznamenala zase Klofarka. "Té se stalo dobře, — musila hned z domova a nesmí se již snad nikdy domů vrátiti."

"Ale jděte," divily se kmotry. "Proč musila odejít a proč se nesmí domů vrátiti?" tázala se Hájková. —

"Inu, proč? — Když byla tak nestydatá a nadbíhala mladému statkáři," odpovídala Klofarka. — "Tam u Samotářů se o tom dozvěděli, nastala hrozná vojna, — převozníkům vzkázali anebo dopsalí, aby dali tu děvku hned z domu, a já ani nevím, co ještě bylo, ale Boža zmizela jako by se byla propadla."

"Ale to se podívejme," divily se kmotry a Sívá dodala: "To tak bývá, kdo vysoko hledí, nízko sedá. Té tu byli všichni hoši špatní a nyní to má; inu, Pán Bůh trestá!" —

"Podívejte se, co je to tamhle za cizí hochy?" tázala se Klofarka, ukazujíc na klinické, kteří se prá-

vě objevili v taneční síni.

"To jsou ti, co se tu rvali o poledni," vysvětlovala Bulíčková.

"Jsou to fešáci a rvou se tu o tu starostovu Evu, ti by dostali děvčat jako máku!" — usuzovala Klofarka.

"Však Evička jest děvče k pomilování," osmělila se pochváliti dceru starostovu Šimanová. Klofarka na ni pohlédla, jako by chtěla v tom okamžiku rozdrtití, pak se ale zlostně usmála a zvolala:

"Šimanová, věřte mi, já se vám divím, vy naprosto nic nerozumíte! Vy nevíte, co jest ženská krása? Líbí-li se vám tato starostova figurka, pak by se vám líbilo již všecko!"

Šimanová chtěla odpovéděti, — ale Klofarka nevyčkala odpovědi, přešla rychle na druhou stranu, aby Šimanová nemohla na její poznámku odpovídati.

Mezitím, co se v hospodě vše veselilo, seděla Evička ve svém pokojíku, zabrána v myšlenky; — vzpomínala na Ferdouška, že tu letos není, neuznává radosti jako jiní hoši, musí býti tam v městě mezi cizími lidmi, kteří jeho jemnému citu nerozumí a on jistě nemůže také k nim přilnouti tou láskou a náklonností, jakou lnul zde k celé rodině.

Později přenesly se její myšlenky k Božence převozníkově; měla od ní několik dopisů, v nichž Boženka vysvětlovala svůj náhlý odchod z domova a později popisovala zase způsob svého života v Praze. V prvních dopisech nezmiňovala se Boženka o Samotáři ani slovem, teprve v posledním dopise odpovídala Evičce na její otázku, zdali může Jeníkovi udati její adresu? a tu Boženka psala:

"Evičko, panu statkáři tlumoč můj upřímný pozdrav a řekni mu, aby po mně nepátral, my se nesmíme viděti — aspoň ne do té doby, dokud se neožení. Řekni mu, že si toho přeji, aby se brzy oženil, abych se mohla vrátiti domů. — Mou adresu mu rozhodně dáti nesmíš! Spoléhám na tvou upřímnost."

Evička přečetla ještě jednou dopis a pak si pravila:

"Tento dopis mohu dáti statkáři, aby si jej přečetl. Boženka na konci svou adresu neuvedla, nedozví se z něho více, než mu patří."

Večer, když se připravovaly služby starostovy k muzice, tázala se matka Evičky, zdali také půjde? Tato potřásla záporně hlavou a usmávši se pravila:

"Nepůjdu tam, ti cizí hoši by se byli málem porvali na návsi přede mnou, chci se vyhnouti, aby nemohl nikdo říci, že jsem byla příčinou nějaké rvačky."

"Ale, Evičko, vždyť oni si to již odbyli!" zvolala služka Bětuška. "O poledni se tam hrozně servali, kliničti namazali tomu z Ústřic tak dokonale, že celé odpoledne seděl v pokojíku a hleděl do země, jako by se učil čísti. — Sly jsme se na něho podívat, ale ten vypadal! Obličej má podrásaný a šaty roztrhané, až jest hrozný na něho pohléděti, bylo mi ho líto, ale ostatní holky se mu vysmívaly."

"Jsou to blázni," vydechla Evička ze sebe. "Co to kterému z nich prospělo, že se rvali a šaty na sobě roztrhali? — Protivují se mi všichni tací, kteří se rvou, neboť dokazují jenom svou nevzdělanost a své sprostáctví. Mně se zamlouvají muži, kteří svým chováním dokazují ušlechtilost a společenské vzdělání."

Služky starostovy šly k muzice, kde bylo večer ještě více návštěvníků než odpoledne, také mladý Samotář přišel se tam podívat, — přišel hlavně z toho důvodu, aby se sešel s Evičkou. Vyhlédl si místo u stolu, odkud mohl celou místnost přehlédnouti — chtěl viděti Evičku, až vkročí do hospody. — Viděl obě služby a tu si myslil, že Evička přijde také brzy; čekal, ale marně, Evička nepřišla. Později, když viděl, že již Evička nepříjde, přistoupil k oběma služkám starostovým a tázal se, proč Evička nepřišla také do hospody?

"Ona se bála, že by snad zavdala příčinu k hádce mezi těmi cizími hochy," odpovídala Bětuška. "Málem by se byli o ni servali hned na návsi, když se vracela z kostela, sotva pak přišli do ho-

spody, již se tu tloukli. — Vidíte tamhle toho, to jest z Ústřic syn Sejkovských, ten tu dostal, až zůstal před hospodou ležeti."

Jeník Samotář se ohlédl na označeného muže, sedícího u stolu a zamračeně se rozhlízejícího a tu mu napadla otázka: "Co má nyní tento z té pralice? Utržil si mnoho posměchu, obličej má podrásaný a šaty roztrhané, za takovou cenu bych se přece do rvačky nedal."

Nyní zvěděl, že Evička nepřijde, neměl již v hospodě stání, nic jej zde netěšilo, mysl jeho se obírala stále Boženkou, co asi dělá, zdali ona vzpomíná na něho a zatažili-li někdy s ním se sejít?

"Ona jest v Praze," řekl si tiše. "Tam má dosti příležitosti k různým zábavám, snad i dnes jest v zábavě, obstoupena mnoha ctiteli, v jejichž kruhu hledí na mne zapomenouti."

Náhle se zachvěl až do hloubi duše — napadlo mu, že snad si tam v Praze dělá bližší známosti, aby snáze na něho zapomněla. — Tato myšlenka byla pro něho hrozná, již neměl v hospodě stání, — musil odtud, na čerstvý vzduch, zde se mu krátil dech, bylo mu až k zaškutí. Pokročil k hostinskému, zaplatil svou útratu a opustil hostinec.

S počátku se bral rychlým krokem, jako by chtěl někoho doběhnouti. Když však vyšel z vesnice, zmírnil krok a rozhlížeje se kolem, pravil si polohlasně:

"Octl jsem se na místě. — kde jsem s ní často několik slov promluvil, zde vede pěšinka, po níž jsem ji provázal; o, jaké to byly blahé doby a jak se vše rychle změnilo k mému neprospěchu! — Boženko, Boženko, tvým odchodem změnilo se mnoho, moje spokojenost zmizela, duši moji naplňuje žal a často mi jest až do pláče." — —

(Pokračování.)

Vždycky — profesor. "Prosím vás, pane strážníku, říká se to muhle náměstí Mírové nebo Purkyňovo?" — Strážník: "Tohle náměstí se teď jmenuje Vinohradské." — Profesor: "Děkuji, sedněte si!"

Nezvěstní

Sibiřský Román.

Napsal: J. Valoušek.

Jiří vešel do osamělé chaty bez bázně. Denně měnící se život zajatců naučil ho již mnohému. — Obyvatelé chaty, sotva kdy zvykli na návštěvy, tázavě popatřili na Jiřího, kdo je a odkud přichází.

Vysoký stařec bílého vlasu nepohnul brvou, ale ohnivé oči zabodly se do Jiřího.

"Jsem zajatec. Já a moji dva tovaryši máme hlad."

"A kde jsou tvoji tovaryši?"

"Pečuji o naši rákosovou budou na stráni u Kainska."

"Čeho si ode mne přeješ?"

"Mám nějaký rubl zaštetěný z lepších časů a chtěl bych koupiti potraviny."

Starcovi se při slově "rubl" ještě více zasmušil lesknoucí se oči.

"Posad' se!"

Jiří usedl za stůl a patřil jizbou. Na peci až ke stropu vyvýšené se cosi pod kožichem hýbá. Ruka odstrčí příkrývku a udiveně zírání na Jiřího stará žena svažtilého obličej, kostnatých rukou a obdivuhodných zachovalých zubů.

"Mládenče, co tě k nám vede?"

"Starucho, mám hlad a ten je zlý."

"Ha, hlad — v Sibiři? Na tři roky máme pšenice."

Stařena slezla s pece, vyšla na dvůr a donesla hrnec ssedlého mléka, odkudsi vytáhla dřevěnou lžici.

"Jez!"

Poté jakoby cizinec vzbudil zde snící živé mumie, přišla do jizby o nic vzhlednější druhá staruška a první praví k Jiřímu:

"To je moje dcera."

Jiří si pochutnával na mléce a jen úkosem pohlédl na stařenčinu dceru, ale nedovedl rozeznati, — která z nich je mladší. Na to do jizby vešel stařík, dle všeho hospodář, který se prve vytratil; usedl vedle Jiřího.

"Kam jdeš s druhý?"

"Jdeme za práci. Bat'uška car potřebuje řemeslné robotníky do závodu na zbraně a jiné."

"Hm, k čemu nám vojny?"

"Nevím," řekl Jiří.

"Za jakým účelem vy válčíte?"

"Ctihodný starče, také nevím."

"Je to vojna za zem? Země u nás dosti a vojny nám netřeba."

"Mýlíš se, příteli, že vojny jsou vždy za dobytí země."

"Bývaly, ano bývaly a jsou dosud."

"Bat'uška car nepotřebuje zemí." —

"Dobře jsi pravil. A proč mně sebrali syny nemladé i s vnuky?"

"Hm, proč?" Jiří pokrčil rameny. "U nás není líp."

Stařík několika slovy o vojně jakoby oživil.

"Carové vedou neustále vojny se sousedními státy i se svým lidem. Není to vojna s námi vypočtení? I já jsem za mladých let bojoval v petrohradském učelišti za očistu, změny krutého režimu, a kam nás vyslal carův děd Alexandr II? Do Sibiře! Je ze mne divoch. Celému světu jsem dal výhost. Žiji zde na stepi skoro půl století a za tu dobu nečetl jsem knihy ani novin. Srostl jsem s lesem, půdou. Neznám peněz, jen chleba mám hojnost. Do města nevčkročím, nemiluji společnosti lidské. Mě snahy, mladické vzlety studentských let strávil mráz policejních špionů. Rozehnali po Sibiři všechny ty, co chtěli Rusko osvobodit od hrůzného neštěstí, do kterého spěje. Ale vše beztak zhyne," mluví netečně ruský člověk. "Jako já, tak strádá tisíce jiných. Rusko bylo bez nás, bude i po nás, ale miliony životů zaplatí za to, že nebyli slyšáni nejlepší lidé Ruska."

Jiří udiven poslouchá starce, —

věří jeho slovům a po chvíli praví: —

"Mýlíš se, starče, že jen u vás, v Rusku tak bylo. Vy Rusové máte svůj stát, svůj jazyk, cara vaší krve a doba pozdější dá vám i to ostatní, zač trpíte a umíráte ve vyhnanství. My též, Slované jako vy, a toho všeho dosud nemáme. Trpíme a umíráme tři sta let, a dosud tomu není konce. Válka je řetězem těch největších bolestí, jež je nám vytrpěti. Příteli, pochybná jsou u vás jistá zařízení, ale kde toho nenajdeš? My však, lidé západu, ku kterému často vaše oči se upírají, dovedli jsme ocenit, co u vás dobrého a co zlého. — Ze všeho poznali jsme, že vaše revolucionářská nespokojenost a rušení základu vašeho carství šmahem nahání komusi jen vodu na jeho mlýny. Čím více vás zhyne ve vyhnanství, tím má kdosi větší radost."

"Co však máme činit?" pozvedchl stařec.

"Vzdělávat mužika, nejen jej pobuřovati, by uměl se srocovati, na slova řečníka ruce zdvihati, učit lásce k zemi, práci a ne od ní jej odvracetí."

"Zem není jeho, a černou práci se též páni neživí."

"Ano, pravdu diš," dosvědčuje Jiří. "Jak však chcete lidu pomoci? Násilnostmi, svržením cara, — revolucí, — ach, daleká cesta!"

"Francouzi tak udělali."

"Francie je jedna, a Rusko je také jenom jedno. Jsou to státy příliš daleko od sebe vzdálené. — Dělí je zátoka germánská, čili hlubiny moře, — odkud všude číhá smrt."

Stařec sklonil hlavu.

"Umru zde na stepi a sotva kdo řekne, byl-li můj život co platen!"

"Větší zásluhy byli byste si dobyli vy ruští inteligenti, úpící v žalářích a žijící v lesích Bajkalu, za vaše idee at' sociální, at' jakékoliv, kdybyste byli dříve učili mužika čísti, mysliti, pracovati, — pak našla válka Rusko připravené, nebojácné. Lidu za jeho utrpení musí se něco dáti hotové!"

Jiří mluvil se zápletem, až se stařík podívil a přirovnával sebe za studentských let k němu. — I

oni v tajných sklepích petrohradských domů, ze strachu před policií tak mluvivali a jejich rozpálené mozky stavěly vzdušné zámky — končící na Sibiři.

Po té v domě stepního vyhnance snášely ženy různé potraviny pro Jiřího, by donesl sobě i druhým pro příští dny táboření na stráni u Kainska. Jiří měl peníze za prodaný prsten, zaplatil stříbrný rubl, jenž byl těmto lidem velkou vzácností.

V tábořišti byl neobyčejný ruch. Hladina "Bojny" se rozčeřila, jako když se dotkne holi mravenčího kopce.

Budou vypraveny transporty na Ural, Murmaň, do závodů, a též slabi, neschopní, posláni budou na jih. Zprávy jdou od úst k ústům, víří odhady, jak a co bude. Naši přátelé uvažují, kam budou oni přiděleni.

"Potraviny máme na delší čas," pravil Jiří, "ale jednoho nám třeba, abychom nebyli od sebe odděleni. Lépe se snáší nesnáze a utrpení, podporuje-li druh druhá." Téhož náhledu byli Josef i František.

"Bylo by jistě prospěšné, tázati se v kanceláři o radu."

"Toho nečiň, Jiří!"

"Proč?"

"Pozoroval jsem, že jsou tam různí vetřelci z našich krajanů a sotva poradí správně."

"Z čeho odvozuješ tuto pochybnost?"

"Měl jsem příležitost pozorovati za tvé nepřítomnosti život v táborní kanceláři; kolem něho hemžili se spousty podezřelých lidí, — stále cosi umlouvají s různými činiteli v táboře. Jsou to mnozí sibiřští samozvaní šikovatelé, kteří lhostejným Rusům nabízejí své služby, sestavení transportu, a jejich spády směřují dle všeho k vedení transportu. Tito podezřelí lidé, s nimiž umlouvají, nejsou nic jiného, než agenti uralských a murmaňských podniků, jimž vláda dovolila najmouti si zajatce. Nemýlím-li se, sledují cíle vykořisťovací. Těm, kteří byli Němci a teď na oko jsou Slované, má býti propůjčena moc nad zajatci."

Josef se odmlčel. Růžová bu-

doucnost se zatemnila v mlhy, jež zahalují každého rána Kainsk a jeho okolí.

"Co nám jiného zbývá?" bezradně řekl Jiří.

"Nic. Přidati se k tomu neb o nomu transportu, než zde vypukne nemoc, jež se počíná objevovati ve způsobě břišní a skvrnitě tyfové nákazy."

"Sám cítím nevolno," potvrzuje František.

"Není divu", pravil Jiří. "Studená noc, nečistá voda, nepravdělné jídlo jen tomu napomáhá."

Tyto obavy a starosti našich přátel ustoupily skutečnosti. — Po tábořišti rozběhli se kancelářští pomocníci s dlouhými seznamy zajatců. Vysokým hlasem čtou často zkomolená jména, ale tito se hlásí, i když jen jedna slabika podobá se jejich jménu. Je to z obavy, aby zde nezůstali snad zapomenuti, takže by se o ně zhořl nikdo nestaral. Dost takových případů a později se jen množí, kde nutno žít na svou pěst a bít se s osudem jak právě každý den přinese.

Na listině "Murmaň" byli naši tři přátelé. Není zjištěno, který transport zajatců, vypravených na státní či jiné práce ze Sibiře, v roce 1915, byl výhodnější. Jisto však je, že Murmaň počítána byla k těm nejhorším. Brzy kolovaly pověsti o ní, že práce tam rovná se práci kdysi galejní a pak práci zlatokopů v Kalifornii a na Aljašce, ale ne těch málo šťastlivých, ale těch, jejichž nesčetné kosti jsou po různu rozházené a ožehané sluncem, bidně zhynuvších. A když později o utrpení ubožáků na Murmaňské dráze vyšla tiskem zpráva, aniž by byla censurou potlačena, se pověsti ty jen potvrdily. —

V době té naši hrdinové, kteří se dostali na Sibiř hned v prvních měsících války a nepřišli do styku s nikým, jelikož žili na vsi, odloučení od světa a veškerých zpráv, nevěděli, co se děje na frontě, v Kijevě a Moskvě. — Až teprve ztažení byli ze vsí a přemístování v transportech, kde se ze všech úhlů ohromné říše zajatci sešli, tu zvěděli o Československé

družině a o jejím ustavení v Kije-
vě i o zahraničním odboji.

Dostal se jim do rukou český
kalendář, v němž upozornění byli
na to, jak mnoho Čechů žije v Ru-
sku a mnoho jiných zpráv o svě-
todějných událostech a rozluštění
jejich nebyli ještě s to učiniti. Do-
sud bylo pro ně vše jaksi kusé,
nikde nic určitého, ač zvláště Jo-
sef a František vítali zahraniční
odboj. Jen Jiří, zaslepen ještě lá-
skou k Zinaidě, neměl smyslu pro
ideály. A protože se jim nedostá-
valo okamžité pomoci, jako těm o-
statním tisícům, za padli tam, kam
je zavezli kořistníci lidské práce a
potu a ničitelé mladých životů.

XIII.

V zemi smrti, blíže Bílého mo-
ře, staví se pověstná Murmaňská
železná dráha vybranými zajatci,
kteří nebyli schopni zemědělské
práce na vsi. Dráha protíná baži-
naté kraje četných jezer a tunder,
jež v této roční době jsou zamrzlé.
V hlubokých zářezích poblíže ná-
sypu jsou zemljanky robotníků. —
Zemljanky obházené hlinou ze
spodu i vrchu a jen úzká okénka
propouští světlo stálých mlhových
dnů v množství obmezeném, jak
do bývalých hradních žalářů.

V jedné ze zemljanek po ukon-
čení práce sedí na palandě, která
je zároveň ložem, na zkřížených
nohou a pije hořký čaj naši přátel-
elé.

Tomuto způsobu sezení naučili
se na Sibiři od Kirkizů. Při ruském
barákovém zařízení je tento způ-
sob nutný a výhodný.

Tyto živé hrobky, jak je často
nazývají ti, kteří se do nich po
denní práci na noc navracejí, jsou
brlchy všech zákeřných nemocí.

Pohřichu ze známých spatřuje-
me jen dva. Jiří, jakoby ve všem
hlavní slovo vedl, pravil:

"Zdá se mi, že ruka Páně, kte-
rá nás ode dne zajetí provázela,
jakoby se náhle ztratila a to ode
dne na stráni u Kainska. Franti-
šek se roznemohl. Murmaň jej do-
razila. Krátce to odbyl. Za těch
několik měsíců, co jsme zde, je
Murmaňská železná dráha poseta
kostmi zajatců a vypráví se, — že
každý pražec, kladený pod kole-

je, znamená jednoho zajatce, zde
pohřbeného. Kdybych se vyznal
v písemnictví, napsal bych knihu
o tom mučednickém životě."

Slabě osvětlen je barák čadící
lampou, jež skrovně ozařuje sedící
dvě postavy. Většina druhů-ne-
šťastníků spí a slyšeti, jak častým
kašlem přerýván je spánek ve
zhuštěném vzduchu k zalknutí. A
přece s večerem každý rád spěchá
k tomu místu z mrazivého dne; —
kam pohlédneš, zřítí smutný, ne-
hostinný kraj, pokrytý sněhy a le-
dy a jen oasy nízkých dřevin sem
a tam; celkem vzhled pouště. —
Řidce roztroušené osady, že sotva
věříme, že lidé tam žijí. Když za-
vanou sněhy, prozrazuje se život
k samé zemi přilipých chat jen
vycházejícím kouřem z otvoru, —
ježž nelze nazvatí komínem.

"Ale což to všechno je proti ú-
tisku ruského praporčíka a rakou-
ského šikovatele?" jakoby ze sna
se probudil, řekl Josef.

Prabidov (jméno praporčíka) s
rakouským šikovatelem Derbem v
tutéž chvíli pijí slazený čaj a cu-
kru mají zásobu v příručním ku-
fru, sotva lze jej nazvednouti. —
Zato zajatci čaje slazeného nepijí
již tři měsíce. Cukr prý nedošel.
Jedinou potravou je zelná polév-
ka, často z polo shnilých zelných
lupenů a červených zemáků. Ze
začátku byla i prosná kaše, ale již
vyšla a teď třikrát týdně pokr-
mem je černá pohanka. Tito upíři
pochutnávají si na mase, pijí vod-
ku, a lačnost po ruském rublu je
tak velká, že Derbem druhý ku-
frík má již naplněn stříbrnými ru-
bly. —

Z nedostatečné stravy, v ne-
zdravém kraji věčných mlh, obje-
vila se mezi zajatci hrozná nemoc,
zvaná cynka. Lidé z ní nabývají
vzhledu umrlce, zuby vypadávají a
chléb, může-li se nazvatí chlebem,
nelze pojídati, jelikož měkké dás-
ně nesnesou tvrdosti chleboviny,
již třeba dříve v ústech rozmělniti,
než ji možno bez nebezpečí pozřítí.
Lékaře se nedovolají z obavy před
praporčíky a šikovateli, kteří ne-
jsou jen dva, ale jichž je po celé
trati mnoho a ještě mají k ruce o-
zbrojenou moc, by potlačili snad
příležitostnou vzpouru. Jistě by

lékař tyto zajatce vzhledem k je-
jejich bídnému stavu a strašnému
umírání odvolal a jim zmenšil by
se stav a těž příjem od podnikate-
le. Vydělek svůj utratí zajatec v
prodejně praporčíka za věci po-
třebné k živobytí, jež za nimi sice
podnikatelství, často z přinucení
vlády, posílá, ale praporčík si je
ponechá a zajatcům prodává. Ne-
mají-li již peněz, dává na účet pří-
ští vydělané mzdy, kterou ovšem
hned při výplatě strhuje.

Pracovní oddíl zajatců je odká-
zán na milost i nemilost Prabido-
va či jeho pomocníka Derbema. S
podnikatelem dráhy mají úmluvu,
by co nejvíce pracovních sil udr-
želi, neboť z robotníků je zvláštní
odměna. — Však krutá zima a to
všechno ostatní, co jsme shora li-
čili, pomohly tisícům na onen svět
— pracovních sil ubývá, zábory
zajatců se již menší, nejsou tak ve-
liké jako na začátku války a ti,
kteří jsou ještě po Sibiři, nedají se
již tak lehce lákat agenty, neboť
zprávy o Murmani již pronikly do
všech koutů ruské Imperie.

O tom všem uvažuje Prabidov
a Derbem dodává:

"Jarem někteří ještě uprchnou a
proto nutno, než rozpukne se jaro
a zajatci v táborech se rozptýlí po
Sibiři, zajeti do táborů, nešetřiti
úplatků vlivným osobám v táboře,
jež samy ze své moci přinutí ku
práci válející se lenochy. Je to
přáním samé vlády. Je třeba zao-
patřiti si pravý, či padělaný při-
pis a potom peníze."

"Jednoduché," pravil Prabidov.
"Na úřadě za peníze dají razítka
i podpisy. Peníze dá podnikatel-
ství."

"Důležité je, býti opatrným," —
poučuje Derbem. "Při najímání
zajatců v táboře nesvěřovati se, že
výprava je pro Murmaň. V obli-
bě u zajatců jsou závody, kdež oni
se sami stravují po svém a šetří si
peníze. Lákadlo, závody — je do-
sud veliké. Ves, mužik, má ovšem
jisté výhody: stravování a svobo-
du. Ale zajatec a zvláště Čechové,
chtějí vydělati peníze, a těch tam
není. Proto při polní práci zůstá-
vají Rumani, Poláci; Češi jsou
většinou vyučení řemeslu, a proto
na závod je spíše dostaneme."

Prabidov, vděčen mu za poučné rady, řekl:

"Můj úspěch, tvůj zisk!"

"Toho se nestrachuji!" pokračuje Derbem opatrně. "Něco však jiného se stroj, co sebere nejlepší dělníky, kteří svou životosprávou nejvíce odolávají zdejšímu podnebí." —

"Co to má být?" — netrpělivě praví Prabidov.

"My dosud málo jsme slyšeli o dobrovolcích, ať již srbských, či československých, jež se sdružují v roty, tvoří oddíly, jimž se říká družiny podle ruského názvu a nabízejí své síly caru proti Rakousku."

"To vím, to již není novinkou," řekl udiveně Prabidov.

"Snad tobě, ale my na Sibiři o tom z počátku ničeho neslyšeli."

"Možná," jakoby unaven řekl Prabidov.

"Co však to má dělati s námi a naší robotou?"

"Příliš mnoho," prohodil chytře Derbem. — "Poslední zajatci, kteří přišli od Kijeva vypráví, že na jaře Družina vyšle své emisáře do Sibiře po všech závodech, kde jaký oddíl pracujících zajatců, tam budou řečnit, vzbuzovat náladu pro své účely. Znáám zajatce, zvláště národnosti slovanských, — že se nenechají mnoho pobízet."

Prabidov se usmál. "Zajisté neměli se valně ve vašem Hosudarstvu. — My Rusové jsme se o to mnoho nestarali, jak zachází v jiných státech se slovanskými bratřími."

"Hahaha," smál se Derbem, — "nemáte nám Němcům co vyčítati. Poláci první den války zřizovali proti Rusku legie."

"Příteli, Poláci dělají usměvavou tvář k centrálním mocnostem a také k spojencům, jen k Rusku škaředou. Čechové, pokud vím, — nenávidí své utiskovatele nepokrytě. — Však nechme politiky! Chtěl bych znáti tvoje obavy pro jaro."

"Mé obavy jsou tyto," rychle dodal Derbem. "Domnívám se, že jakmile se objeví emisář a bude mít v rukou záborový úkaz, nezadržíme nikoho, zvláště ne Čechy. Ve vedlejší zemljance je jich

několik a zvláště dva jsou mi velice podezřelí. Proto z opatrnosti navrhuji, aby každému příjíždějícímu emisáři byla zakázána cesta na Murmaň. Já nemohu v tom ničeho činit. Jsem rakouský šikovatel a smýšlím s Ruskem lépe, než ti, co mu chtějí pomáhat."

"Ha, ha, Rusku pomáhat! Má svých vojáků milionů!"

"Ale potřebuje dráhy! Když tu to otázku, pane praporčíku, položíte jako své veto, prosadíme, že k nám nezavítá žádný emisář a zábor zmaříme. — Pomůžeme tím Rusku více, než kdybychom šli všichni na frontu."

"Myslím, pane šikovateli, že se vám nejedná tak o Rusko, jako o vaši kapsu," zasmál se Prabidov.

Nad Archangelskem ležela černá, mlhavá noc. Jedna hvězda nezářila na bižu těch, kdož odpočívali v dusné zemljance. Ale i těm, kteří dopili čaj se zákusky a dovršili svou bohatou večeři skleničkou vodky, i těm za jejich proklatou činnost černá noc praví: I vám přijdou dny odplaty!

A proto právě v tyto děsné noci Jiří s Josefem nejméně spí. — Často po krátkém spánku se probouzejí, těžké sny zastírají vše v jakýsi mlhový závoj a při procitnutí nezbývá ze všeho zhora nic. Za to však se zjevuje a poslední dobou už není násilně odmítán, obraz sibiřské vsi Bolotnaje, s dvěma řadami tulících se chat, zvláště však jedna, majetek Ivana Achimoviče Krnilova.

Hospodář z horního patra kolny shazuje skotně seno, u roztopených železánek v chatě předou ženy. Arefa Danielovna vypráví ruské zkazky. Matka Trifena shání od předešlé zimy barvy, by předitivo učinila různobarevné. Zinadin zjev, jenž Krnilovu chatu ozdobuje, spatřilo tajemně oko Jiřího sedící na nízké taburetce, vyšívající překrásný ručník. Z polovice již hotový, na něm dva kohouti, symbol věrnosti, v ruských barvách. Tyto, jakoby mystické představy vzrušily Jiřího toužebnou mysl a nespál již do rána.

"Josefe, tebe nic netáhne k Sibiři?"

"Ne tak mnoho, jako tebe, ale

kdybych mohl, šel bych třeba pěšky na Sibiř", odvětil Josef.

"Já se ti přiznám zcela otevřeně, Jozítku, jsem překonán. Až dosud měl jsem za to, že moje náklonnost k Zinaidě je nahodilá, nyní však, tímto utrpením, seznal jsem, že bez Zinaidy nemohu žít a že ji miluji, jako jsem dosud nikoho na světě nemiloval. Noční její zjevy praví mi, že i ona nevýslovně trpí."

"Jiří, lásku naši zveličují touhy po Sibiři a po milých nám osobách vinou tohoto hrozného prostředí. Ale tím nepravím, že by Zinaida nebyla tvé lásky hodna. Věř mi, Jiří, že při vzpomínce na Šelu není mi o nic lépe, než tobě. Uvažuj-li však o našem postavení a okolnostech, tu pozbývám veškeré naděje, vrátiti se ještě jednou na Sibiř."

"Naděje nepozbývám nikdy," řekl Jiří prudce, "a myšlenku, již jsem dříve zapuzoval, nyní živím a to v docela oprávněném tušení, že Zinaida je volná od svého uchvatitele, který dle všech známek zahynul v prvních bojích. Proto tím více mne nutí povinnost, abychom co nejdříve odtud uprchli."

Za nočního ticha v bezesných nocích staví příliš myšlenek steré kombinace a ještě nejsi s jedněmi plány hotov, již tvoří se v hlavě druhé a třetí, a kdyby snad byla noc dvojnásobně dlouhá, nestačila by. —

Jiří s Josefem umlouvají útek z Murmaně, odkud jen malé procento robotníků kdy se vrátilo. — Ale u silného duchem bývá vítězství. —

"Nemám strachu, že bych neoklamal všechny ty vrahy, kteří stojí nad námi," tlumeně řekl Jiří. — Z očí mu vyšlehl oheň a byl schopen v té chvíli každé pomsty. "Včera, nikdo neví, jak a kdo přinesl z Kijeva noviny. Emisáři se již rozjíždějí po širé Rusi a budou činiti zábor pro Československou armádu na Rusi."

Vstup náš do Družiny jest naší povinností jako Čechů a před ní ustupuje cesta do Sibiře — Zinaida i Šela.

Jiří vložil ruce na rozpálenou hlavu. Josef jej nechal v pokoji,

dobře věda, co znamená takové rozhodnutí. Duševní boje těchto lidí daleko v neznámu, často předřešením životní otázky, byly někdy velmi hrozné. Nejen Jiří, ale i sta jiných vystaveno bylo v takové chvíli duševní muce. V rozhodnutí však pohříchu ještě nebylo konce. Často celé měsíce bylo čekati v nejistotě, kdy budou moci jeti tam, kam již patřily veškeré myšlenky a snahy. Práce sotva vykonávají jako bezmyšlenkovitý automat. Tak se dělo Jiřímu a neméně tak Josefovi.

Po takových nočních duševních útrapách usínali k ránu, by neposílení šli po své robotě.

Přílišně rychlý běh všech událostí světa nemá slitování nad vyčerpáním, únavou, aniž by se ohlížel, koho svou neúprosností sraží k zemi.

Nezkrotitelné touhy šírají Jiřího stále víc a více a před zraky staví se zřetelně představy volné Zinaidy, s níž vejíti ve sňatek ani na okamžik by se nerozpakoval. Všechno ostatní zůstává stranou, pomíjí i poznámku Josefovu o své povinnosti k vlasti.

(Pokračování.)

DOPISY.

FORT ATKINSON, IOWA.

Náš farář vlp. Václav Dostál se necítil zdráv už delší dobu, a proto odjel v neděli odpoledne do Rochester, Minn., aby se poradil s lékaři na tamní klinice. My ve Fortě doufáme, že to nebude nic vážného, a náš p. farář se navrátí co nejdřív.

U nás máme teď tak měnlivé počasí mezi zimou a teplem, že jest div, když z toho nepovstanou mezi lidem nemoci, za což děkovati lze nejvíce otužilosti venkovského lidu. V pátek ráno po celonočním dešti bylo takové náledí, že se lidé váleli po chodnících, a automobilisté se jen s nebezpečím úrazu odvážili na cestu. Na štěstí nikdo zde nepřišel k vážnému úrazu, a tak jsem neměl příležitost o tom v novinách podat zprávu, a potom máme my zpravodajové o něčem psát.

Doufám, že se všichni ve zdraví dočkáte blížících se svátků vánočních, a že vám Ježíšek všeho dobrého štědře nadělí. Při tom o všem myslím taky na sebe.

V Anglii mají teď vlády konferenci, ač už napřed víme že bezúčelně, stran omezení válečného loďstva. My z Fortu neposlali žádného delegáta, neb k nám se válečné lodě nedostanou. — Ale kdyby vlády měly dobrou vůli, mohly by poplatníkům ušetřit mnoho millionů při omezeném zbrojení. Když naše vláda vynaloží několik billionů, aby zmírnila bídu mezi chudým lidem, tu jest hrozný křik; a přece to jest jen kapka v moři proti tomu co nás stála poslední válka. Ovšem naši finančníci-kšeftaři by raději ten chudý lid krmili z pušek a kanonů, než ze stolu. Za vlády presidenta Hoovera bylo provozováno to největší zlodějství, jaké kdy svět viděl, a to skrze bursovní obchod. Lapali vnadidla chudí i bohatí, a špekulovali jak lehce zbohatnout, až přivedli celý národ téměř na mizinu. Kam se poděly všechny ty peníze? — Ubezpečuji Vás, že já ani moji sousedé je nemáme! Vláda buď nechce neb nemůže na ty velkozloděje zakročit, neb peníze světem vládnou. Vše nasvědčuje tomu, že úsilím našeho presidenta Roosevelta se poměry pomalu lepší, ale ubezpečuji vás že — jestli se bývalý blahobyť opět k nám navrátí, lid bude opět tak bláhový, a rozdá svůj majetek znovu mezi špekulanty, jako to udělal dřív, aniž si z toho předešlého krachu vzal ponaučení. Dám jeden příklad! Pojišťující společnosti všeho druhu rostou ve všech větších městech jako houby po dešti, a nestačili byste platit pojistné, kdybyste se nechali na všecko pojistit. Za 3 neb 4 dollary, se můžete pojistit na celý rok, a oni Vám slíbí tisíc dollarů, ale musíte se nechat zabít. Ale oni ví, že jim raději ty \$4 darujete, než za takových podmínek, v nejhorším případě kdyby měli moc platit, ohlásí úpadek a vy nedostanete nic. — Kdybyste ty \$4 věnovali "Hlasu", měli byste alespoň celý rok zábavné a poučné čtení, a to Vám

upřímně radí Váš přítel
Adolf Hlubek.

GREENBUSH, MINN.

Ctělá redakce a milí čtenáři! — Už je na čase, abych také něco psala z té naší půlnoční Minnesoty. Počasí tu máme teď studené. Dnes máme velký šturm, celý den fouká půlnoční vítr. Pořád ještě můžeme jezdit s károu, ale nevím jak to bude dál. Jak přijde moc velký šturm, tak budem muset asi s boudou a koňmi jezdit.

Letos jsme měli dost pěknou úrodu. Obilí bylo dost, a sena bylo také dost. Zahrádky byly pěkné, brambory jsou velké a je jich dost. Tady pěstujeme "sweet clover" — bílý jetel, ale cena nebyla tak velká jako v loni. Letos byla 2 a 2 a půl centů libra. Máme zač děkovat Pánu Bohu.

Taky náš velp. Dřevnicki slavil padesátileté jubileum kněžství v našem kostele. Je to polský kněz i osada. Je nás tu pár českých katolíků a patříme do této osady. — Bylo tu devatenáct kněží a hodně cizího lidu. Tady odtud bylo jen málo lidí. Bylo to zrovna v mládežnické a bylo už pozdě, byl velký spěch. Od nás byla jen maminka a dva menší bratři. Po mši svatě byl velký oběd u kostela pod stromy. Máme tu pěkné urostlé stromy a smrčky. Ten den bylo tak hezky venku, že to bylo moc krásné mít oběd venku. Celé odpoledne se všichni společně bavili, a k večeru se rozcházeli.

Dva moji menší bratři chodí do školy. Mají dvě a půl míle do školy a chodí pěšky. Taky se učí kousky na Vánoce. Budou mít malý program. Mají s toho radost. Chodí do public školy. Škoda že nemohou chodit do školy české a katolické. Tady daleko široko nejsou české školy. Dřív nás chodívalo šest do školy. To měla maminka s námi práce. — Všichni chceme být teple oblečení a mít dost jídla, tak to potom je práce dost. Ted' už to není tak zlé, když už jsme čtyři velké doma a pomáháme.

Už se zase blíží ty krásné, radostné Vánoce. To je vždycky radost. Ti větší mají radost z toho,

že mohou udělat překvapení těm malým, stromček ustrojit, Mikuláše dělat, nebo ho stavět do okna. A což potom ráno. To je radostí co Ježíšek nadělí. Na štědrý večer postavíme jesličky, svičky rozsvítíme. To vypadá moc hezké.

Dědeček je raněný mrtvici po pravé straně už přes dva měsíce, už jen málo může číst a nic psát. My mu drobet předčítáme nahlas. On vždy měl rád čtení v naší milé České ženě.

Já taky ráda čtu Č. Ž., neb jest v ní mnoho poučného a moc krásné romány. Nemůžeme se ji ani dočkat než vždy přijde.

Musím ukončit a dát místo jinému, který má víc zajímavé dopisy. Přeji všem milým čtenářům, přátelům, známým a redakci veselý Vánoce a šťastný Nový rok.

Vaše čtenářka

Rose Nováček.

HALLETTSVILLE, TEX.

Vážená redakce a milé čtenářstvo! — Není tomu dávno co jsem byla mezi Vámi, ale i dnes musím Vám sdělit, že velmi krásné vzpomínky nám zůstanou na den Děkuvzdání roku 1935. V sousední osadě Shiner ten den se konala obláčka dp. mons. L. P. Netarduse. Byl to den radostný pro náš národ, a také lid to ocenil, nelekal se nepohody a cesty daleké, ale až sta mil vykonal a přijel na onu významnou slavnost. Všecky okoliční spolky jak mužské tak ženské byly zastoupeny v průvodu s prapory a odznaky, a velká řada dp., 4 monsignori a njdp. arcibiskup A. J. Drossaerts v prostřed průvodu, a při hudbě písně "Bože co's ráčil", se pochodovalo do kostela. Kostel Shinerský jest v širém okolí jeden z největších a nejpěknějších, ale ten den mohl být několikrát zaplněn. Všichni dpp., bylo jich na 40, zaujali místa při oltáři a spolky zaplnily lavice. Pak následovaly obřady, a po ukončení pobožnosti v kostele byl posvěcen pěkný nový zvon. Radost a štěstí zářilo všem z očí, že jsme se tak krásné slavnosti dočkali. Gratulujeme ndp. monsignoru L. P. Netardusovi k jeho vysokému a zasloužilému vyznamená-

ní. Jest on velký přítel a rádce našich Katol. Jednot Texaských od jejich počátku, a také jeho snahy jsou plně uznávány. Kéž nám jej Bůh ještě dlouhá léta zachová.

U nás v Texasu máme teď místo zimy deště a již třetí den prší a slyšet, že řeky jsou moc rozvodněné a stoupají, a v městě Houstoně v některých ulicích řádí povodeň, a domovy jsou ohroženy zátopou — slyšet po radiovém rozhlase.

Zahrádky si ale tu mokrou pohodu libují, a čerstvé, pěkné zeleniny máme dosti. Nové brambory již dozrávají, i zeli již dorůstá, a salát začíná hlávkovat a špenát, hrášek a mrkev a toматы, a k tomu zapíchnut krmíka a je hnedle posvícení.

Krocani ještě stále přicházejí do trhu a cena jest 17c-18c libra. — Vajíčka zde platí 25c, máslo 25c až 35c.

Zdejší obchody již všude jsou vyzdobeny, a vánoční nákup již počíná. Příští sobotu zde budeme mít tržní den a Santa Claus bude podílet dítky, také tu mají být hudebníci z rozhlasu "Lightcrust doughboys", to bude jeden velký den, bude-li počasí příznivé.

A nežli se můj dopis dostane na světlo, snad již budeme slavit to radostné Narození Ježíška, který nám přinese pokoj a mír do srdci našich. — Protož přeji všem radostné svátky Vánoční, hojnost milosti Boží, a šťastný a požehnaný Nový rok.

S upřímným pozdravem ct. redakci a celé rodině čtenářské zůstávám zase

Marie Kuhnová.

BLANDBURG, PA.

P. b. P. J. K.! — Ctěná redakce a milé čtenářstvo! — Staré přísloví praví, že častí hosté nebývají vzácní, a tak i já zde stojím jako provinilec a čekám až mně p. sazeč poví, abych přišla až na druhý rok. Ale doufám, že už mi to nějak promine, nebo jistě již jest tento dopis v tomto roce poslední. K tomuto dopisu mně dodal chuti p. Zemla, nebo si stěžoval, že bývalé dopisovatelky jaksí ochabují a tak následkem toho chci vyplnit

v Č. Ž. aspoň jedno prázdné místo té dopisovatelky, která se s tím dopisováním načisto rozloučila.

Předně děkuji p. Zemlovi za milou vzpomínku a připomínám, aby se tak nepodceňoval, nebo Vy i Vaše pí. manželka jste s dopisováním na prvním místě. Jako bodrý Moravan jste vždy pln humoru, — což je tím lákavější ku čtení, nebo veselá mysl půl zdraví. Není tomu dávno co jsem slyšela na radiovém rozhlase, že muži mají více rozumu v palci jak ženy v hlavě. Pomyslela jsem si: Ty hlupáku, tys tomu dal, přece p. Zemla jest moudrý člověk a nás ženy chválil, že předstihujem muže, a ty tedy takovou meleš. Ale konec konců i nám se toho rozumu ušlo jen po trošce a ještě velká zásoba zůstala i pro ty, co se jim nechce psát, tedy jen do toho a žádné strachy. Pozdravuji Vás p. Zemlo i Vaši ct. manželku, a přeji Vám stále zdraví a veselé svátky a šťastný Nový rok.

Pí. Trnáček, zasmála jsem se Vaší básničce, kde jste naznačila, že krocán zde byl před Kolumbem. Zajisté jest to správně řečeno, nebo tenkrát nebyla tak země obydlena, a bylo jich zde větší množství, kdežto nyní jsou pronásledováni. Kéž by můj muž byl sváteční střelec, aby jednoho přinesl, nebo toho krále lesů, to by bylo něco na památku. Ale termín se už krátí, a tak zajisté nebude z toho nic, a musíme zas čekat až na druhý rok, snad bude příznivější. Přijměte milá pí. můj pozdrav, a jen dále tak hezky dopisujte.

Všechna čest patří spisovateli J. Staňkovi, jenž nám podává historii z "Českého zákoutí". Ten ty humory zná louskat. Jestli to všechno není pravda, tak polovic je jistě, nebo tak to mezi našim lidem jde, byť i časem zapackují, ale jádro mají dobré.

Právě jsem byla ve smutné náladě, a tu mně přišla Č. Ž., což mně bylo právě vhod. První mé přání bylo vyhledat tetku Klofárku, jestli ji něco nepříjemného nepřišlo do cesty, a tu se zastavím nad odstavcem, jak na celé kolo láteří Láskovi. Však on se s ní také nemazlí, ale dal ji krátkou, ale

ráznou odpověď. Už jsem se nemohla udržet smíchem a křičím na mého, aby hned přišel, že mu něco důležitého přečtu. Byl tak rozčilený a nevěděl co se stalo, myslel že budeme snad dědit po nějakém bohatém strýci, kterého bohužel nemáme, ale než jsem to přečetla po druhé, smál se také, a já mu povídám: Vidiš, ta Klofárka by ti patřila, ta je kurážnější jak já, vymaluje hned člověka v celé kráse i bez štětce. A on mi povídá: Já bych takovou nechtěl, ta moc křičí, — a já mu na to: No vida už to máme. Vždycky říkáš, že jenom já moc křičím a včil vidíš že jsou i horší. Udeřila jsem tenkrát na pravou strunu, nebo od té doby mám trochu lepší oko; byl to lék dobrý a laciný, a účinkoval okamžitě. Zásluha však patří spisovatelce p. J. Staňkové, necht' přijme srdečné díky za takový recept, a budeme se i dále těšit na jeho humory a vtipy.

A co ti mládenci Kanadští, snad tam v létě nepomrzli když jich není v Č. Ž. vidět? Co bude pak s Vámi v zimě až přijde do tuhého? Ale v tom je jiný háček, který se nedá tak lehce rozepnout, zajisté již jsou mnozí v tom manželském ráji a tu je nutno poslouchat aspoň ze začátku, kolíbat, plénky prát a p. Ale jestli mnoho zabírám, tedy odpusťte a vyrukujte aspoň jeden na patrol. Tedy do vidění.

Také pí. Tomšová z Toledo, O. jaksi utichla, snad Vás ta pí. Flů zase netlačí, jestli ano, pošlete ji k sousedce. Přeji Vám i Vaši rodině veselé svátky.

Těž Texaským dopisovatelkám přeji touto cestou radostných svátků Vánočních a něco pěkného od Ježíška.

Naposled přeji ct. redakci i všemu čtenářstvu zde i za mořem veselé Vánoce a blažený Nový rok 1936. Zdař Bůh!

Anna Pirová.

ROSENBERG, TEX.

P. b. P. J. K.! — Čtená redakce a všichni čtoucí tohoto milého nám listu! — Předně přeji všem čtenářům a čtenářkám štěstí a veselé svátky Vánoční, aby Vám Ježíšek udělil pevného a stálého zdraví a

A. Pirová:

ZIMA.

Zima již se přiblížila,
ostrý vítr duje,
a mráz zase jako v loni
ta okna maluje.

Maluje on krásné květy
bez barev a štětce,
až se oko pozastaví
že není to lehce.

Nemá talent žádný malíř
v této velké práci,
by tak okna vymaloval
přes noc celé krásy.

Jenom jedna ruka Boží,
Která divy tvoří,
a pokorné zbožné srdce
se Tě Lásce koří.

A k tomu zas bílý
snížek poletuje,
a dětské radosti,
zima, zima, tu je.

Božího požehnání i v budoucím Novém roce, i těm dárcům, kteří přispěli na toho chudého studenta v Evropě. On musí ještě studovat rok a půl, tak ještě se rodiče musí starat, na ty školy platit. Už jsem jim poslala s pomocí dobrodinců \$128, a vždycky je správně dostali. Já jsem je posílala prostřednictvím úřadovny p. Straky, jak mi pí. Marie Leiblingerová radila, a já ho též doporučuji každému kdo chce peníze poslat kamkoliv. On to správně odešle, a jak to tam obdrží, pošle listek kdy a kolik dostali. Jeho adresa je: Straka Travel Bureau, 230 Higley Building, Cedar Rapids, Iowa.

Prosila bych Františku Šteflou a Marii Malanik o správnou adresu. Poslala jsem jim minulý rok v prosinci obrázek sv. Jana Don Boska a přišlo to zpátky.

Ještě 3 týdny a bude Nový rok. Nevíme jestli se druhého dočkáme, jestli v radosti neb zármutku, jak nám Pán Bůh uloží to břímě nést.

Také už jsme úrodu sebrali a peníze dali na taxi, a nemáme zas nic. Korný jsme udělali dost pro sebe a bavlny lintu 745 liber, ještě máme 205 liber. Chtěli jsme to nechat v soudní budově, aby

nám to prodali a pravili, že to můžem spálit.

Posíláme Vám předplatné, ještě máme dostat 11 čísel, ale chci, aby to bylo do svátku uveřejněné. — Na Českou Ženu předplatné \$2.75 — \$1 na Africké Missie, 30c na Pečirkův kalendář, a zbytek pro sirotky, aby se modlili za uzdravení v rodině a za dobrodince, kteří vypomohli tomu studentovi. On byl v Šitbořicích u Hustopeče na Moravě na premici a byl oblečen v rochetce, a pěkně mu to slušelo. Poslal nám obrázek, a všem děkuje a za dobrodince se modlí. — Zas vyšel z toho semináře sluha Boží, co on studuje. My tu máme v Rosenbergu vlp. Jerome Tydlačku. Je teprv 5 let knězem a máme ho moc rádi, i v přifařené osadě Beasley. Kdyby nám ho ndp, biskup nechal, byli bychom moc rádi. Míváme každý den mši svatou a každou druhou neděli 2 mše sv. a každou první a třetí neděli jednu mši sv. Mívá kázání české i anglické. Měli jsme tu výstavu, a česká kuchyně vynesla \$960 a kolik centů si nepamatuji. Pak jsme tu měli bazar, ten vynesl 12 set. Pak jsme tu měli norčí večeri, ta vynesla \$104, tak se hodně dluhů uplatilo na kostel, a máme na 4 leta zapláceno pojištění do předu na kostelní majetek. Když celá osada pracuje dohromady tak se vše dobře daří, za což mu musíme být vděční, že se nám vše vydařilo a za jeho namáhavou práci, že vše dobře vedl, zaplat' mu Pán Bůh. Též ctp. Holub ze semináře z LaPorte vyučoval sv. náboženství k prvnímu sv. přijímání. Děti ho měly též rády. Dal jim každému medailku, a kdo nejlepší uměl, tomu dal něco zvlášť. Sousedovo děvče dostalo od něho křížek na krk v ceně \$2. Cthp. Matušik vyučoval českou školu, a poslední týden cvičil děti české divadlo a pěkně to uměli. Též jsme tu měli svaté missie anglické po celý týden, dp. missionář byl z Houstonu. 40-hod. pobožnost jsme tu měli, byli u nás vlpp. Jos. Kunc z E. Bernard, Karel Kunc ze Sealy, P. T. Němec z Wallis a Jos. Hanák z Needville. Pozdravuji vdp. Květoně, by mu Pán Bůh udělil pev-

ného zdraví. Za jeho nemoci nám sem dojížděli dpp. Josef Valenta a Eliáš Holub z LaPorte, a vdp. Němec z Wallis jednu neděli přijel. Tak míváme každou neděli a svátek i ve všední dni mši sv. Jen at' ndp. biskup nám vlp. J. Tydlačku nechá, když ho máme všichni moc rádi. My staří rádi posloucháme české kázání, on vše dobře vysvětlí, a děti ho mají též moc rády. Každou sobotu vyučuje sv. náboženství.

V sobotu v noci celý den a v neděli do rána tento týden, 7. prosince, nám moc zapršelo, že se nemohli lidé dostat do kostela. Vlp. jel do Beasley a musel se vrátit, všady plno vody. Tu v těch rovinách to pomalu odpadá, "dyče" jsou hluboké a plné vody. — Na stěhování jsou špatné cesty, a na oračku je svrchovaný čas, aby stonky kornové a bavlněné pohnily. — Paní Zetková přestala psát co je doma z nemocnice. Bůh ji pozdrav i její rodinu; též v Galvestoně Kopeckých, i Helenu Skřípkovou, rodinu Matouše Mokrého. Rodině Václava Mokrého za obrazy zaplat' Pán Bůh. — Též Vám pane redaktore a sazeči poději vše dobré od Pána Boha a hodně odběratelů přeje a s Pánem Bohem dává

Anežka Vážanská.

MONROE, MICH.

Ctělá redakce! — Již přišel čas, abych si předplatil to krásné čtení Českou Ženu, tak posílám \$2.75 na Českou Ženu a 25c na Hesounův sirotčinec. Zároveň prosím o uveřejnění této písně.

Vánoční píseň.

Poslechněte, národové, pravím Vám: Narodil se nám v Betlémě Kristus Pán! Spěšně jděte, nemeškejte, to Dět'átko přivítejte přemilě, neb se z lásky k nám snížilo té chvíle.

Anděl Páně "Gloria" prozpěvuje, narození Ježíška oznamuje. — Hle, tam v tom městě Betlémě leží v jesličkách na seně Ježíšek; Jeho postel zahřívá vůl, oslíček.

Ten jest náš dle svého Božství Stvořitel, a v novém tom narození Spasitel, který někdy umučený svět vykoupí, zavržený na kříži,

A. Pírová:

ČESKÉ ŽENUŠCE DO PAMÁTNÍKU.

Česká Žena velmi milá

pro ženy i muže,

přiletí k nám ze St. Louisu

jak jen nejspíš může.

Přináší nám různé zprávy

poučné i k smíchu,

na všech stranách chce vyhovět

a dělá rubriku.

Kam přichází na návštěvu,

všude ji vítají,

a k tomu se pohádají,

každý chce ji první.

Mnohé věrné čitatelky

pěkně se s ní baví,

že oběda nenavaří

a večeri spálí.

Nechci ani hovořiti

o těch mužích pravdu,

Česká Žena dvakrát milá

než Moravská jednou.

Největší zásluhu v tom má

první redaktorka,

mateřsky se postarala,

bud' Ji země lehká.

Také páni redaktoři

měli těžkou práci,

když časopis udrželi

přes ty špatné časy.

Naposled všem patří díky,

kdo má o ni starost',

kdo přispěje s malým řádkem,

to se čte až radost'.

a tak všechnu d'abelskou moc poniži.

Pojďme, bratři, do Betléma v rychlosti, přivítejme to dět'átko s radostí: Vitej, milé, ušlechtilé, ode všech očekávané dět'átko, s pastýři Tě vítáme, nemluvnátko.

Toto dítě jest Bůh pravý, přesvatý, od Boha Duchu svatého počatý. Sláva Tobě, Pane Kriste, jenž ses zrodil z Panny čisté, Ježíši, Tobě patří věčná čest, o Nejvyšší.

Když pak št'astně ku Betlému přijdeme, hned tam všichni na kolena padneme, řkouce: Zavítej, ušlechtilý, vzácný hosti každou chvíli, Ježíšku, patř na naši poraženou dušičku!

Vítej, Synu z Panny čisté Ma-

rie, Tobě, Bože, nám seslaný, vzýváme; srdce čisté obětujeme, a zlý život napravujeme, křesťané. On je náš Pán, On je náš Král, dán s nebe!

Pozdravujte také Pannu Marii, že přinesla vzácnou pro nás hostii, i Josefa staříckého, pěstouna Ježíškového, neboť oni první jsou za nás u Něho patroni!

Maria libá Ho s velkou radostí, a Josef kolébá Ho s veselostí; andělé Jej zvelebují, ptáčekové Mu prozpěvují v Betlémě, i my též z Jeho zrození plesejme!

O Ježíšku roztomilý, proč sobě vyvolil's tak tvrdou postel v chudobě! Mohl's raději v srdci mém, ač v nehodném, však v ochotném bydlení učiniti beze všeho prodlení.

Budiž od nás pozdravený, Ježíši, Jenž jsi se z lásky k nám ráčil ponížiti, tvé veliké ponížení je základ všeho vedení do nebe, kde št'astni můžeme býti pro Tebe.

Ach, Pane náš nejmocnější, zrozený, kéž Tobě vždycky sloužíme na zemi! Všichni před Něho padějme a vroucně se Mu klanějme, s radostí prosíme, by nám věčně popřál království.

Ježíši, náš Spasiteli, račiž v nás přebývat s novou milostí každý čas! Pro své svaté narození, dej nám hříchů odpuštění, prosíme; pak po smrti radost věčnou žádáme.

John Sklenák.

CLEVELAND, O.

Ctělá redakce Č. Ž. a všichni čtenáři! — Přijměte mé srdečné pozdravení. Musím si předplatit moje milé čtení, tak si myslím, že bych mohla taky pár řádek napsat neb odbírám Č. Ž. už několik let a ještě jsem nepsala žádného dopisu. Tak jestli bude pro něj místo, byla bych vděčná.

Posílám \$2.75 na Č. Ž., a \$1 pro sirotky, aby se modlili za mého zemřelého muže, který zemřel 6. ledna 1935, za obojí rodiče a duše v očistci, 30c na kalendář, a to ostatní dejte, kde je potřebujete nejvíce. Jestli odbírají nějakí moji krajané Č. Ž., tak bych ráda se s nimi seznámila. Moje adresa je: Mrs. Barbara Daček, 2999 Nur-

sery St., Cleveland, O. — Jsem rozená Hodíková ze Záhrobí, P. P. Bělčice.

Modlitbičky.

Andělíčku, můj strážníčku, opatruj mi mou dušičku. Opatruj ji ve dne, v noci od škody a zlé moci. Duši tělo opatruj Andělíčku, strážce můj.

Modlitba k Pražskému Jezulátku.

O Ježíšku, Tobě se vzdávám, na přímlovu Tvé Matičky žádám, v nouzi mi pomoz a dej mi sebe, hle já pevně věřím v Tebe, že mi Tvoje milost vezdy přispěje, to jest má jediná v žití naděje. Že jsem hněval Tebe trpce liti, z plna srdce svého Tebe miluji. O Ježíšku můj, k pomoci mi spěj, k setrvání mi hojnou sílu dej. Chci se v pravdě polepšiti, nikdy více nehřešiti, Tvou chci já být obětí, z lásky k Tobě trpěti. Můj Ježíšku Tebe jen miluji, na vždy se Ti celý dnes věnuji. Pro lásku však Tvoji, Spasiteli, srdce část' dám i druhu i nepříteli, zbav mě trýzně mojí, dej mi Sebe, za to s pokorou hle prosím Tebe. Dej bych s Tebou, s Josefem a Tvou milou Máti, na radosti věčné mohl účast bráti. Amen.

ENNIS, TEXAS.

Čtená redakce České Ženy a ctěné čtenářstvo! — Především Vám zasílám srdečný pozdrav. — Toto jest můj první dopis do České Ženy, a že nejsem zvyklá moc psát, tak toho asi moc nebude. — Když ale nikdo z toho našeho Ennis nepíše, tak aspoň já dám o nás vědět, že tu ještě žijeme a že jsme se tu ještě neutopili, neb nám tu moc přší.

Českou Ženu jsme začali odbírat hned druhý rok, jak jsem se vdala, tak už tři roky ji odbíráme, a velice se nám líbí. Nikdy se nemůžeme dočkat kdy už přijde, — a když přijde tak bychom ji nejraději četli oba naráz. Já velice ráda čtu milé dopisovatelky Vaše dopisy i ty pěkné romány, tak jenom hodně pište.

Uroda se nám tu uvedla dosti dobře, takže jsme spokojeni.

Milé čtenářky a čtenáři, teď k Vám jdu s prosbou, a to se Vás chci optat, která z Vás umí tuto

A. Pírová:

VZHŮRU K JESLIČKÁM.

Celým krajem radost' letí—
svátky Vánoční,
jest to velká poesie,
ze všech největší.

Porodila čistá Panna
v městě Betlémě,
a Ježíšek Ten spanilý
leží na seně.

Vůl a osel mu dýchají
v chudé jesličky,
sbor andělů slávu pje
Mu na výsosti.

Opustil On slávu věčnou
u Otce svého,
snižil se On s nebe na zem
k lidu hříšnému.

Děkujem Ti Dítko svaté
za Tvou pokoru,
žeš přineslo vykoupení
všemu Národu.

Malí, velcí pospíchejme
vzhůru k Betlému,
a tam v dáli uslyšíme
pění andělů.

Zaklepeme s bázlivosti
na bránu věčnosti,
a Ježíšek nám pokyne
vejít v radosti.

My tam potom uvidíme
zlaté jesličky,
v nichž Ježíšek sladce dřímá
u Svě Matičky.

pišeň, tak mně ji zašlete na udanou adresu. — Horo, horo vysoká jsi, má panenka vzdálená jsi, vzdálená jsi za horami, vadne láska mezi námi. —

Která nebo který z Vás tuto pišeň umíte, tak mně ji zašlete a já Vám mockrát kupředu děkuji.

Tak už toho škrazení musím nechat, neb nevím jestli můj dopis nepůjde do koše. Jestli to projde, tak prosím čtenou redakci, aby všechny moje chyby opravila. — Přejí redakci České Ženy a všem čtenářkám a čtenářům veselý Vánoce a šťastný a zdravý Nový rok. — Zůstávám Vaše odběratelka Marie Hejný.

Moje adresa je:

Mrs. Jerry C. Hejný, R. 2., B. 80-A., Ennis, Texas.

GLEN CARBON, ILL.

Čtená redakce! — Není tomu dávno, co jsem si s Vámi pohovořila o té krásné slavnosti v osadě sv. Václava v St. Louisu, na kterou všechny od nás z Glen Carbon rády vzpomínáme. Při tom nám ten život rychle plyne ku konci, jako ten starý rok. V každém roce se vše znovu opakuje: hned je slunečno, a zase zamračeno i bouřливо.

V tom životě lidském se střídá totéž: radost, žalost, starost, a to nejhorší ze všeho: nemoce; kam zavítá nečekaně anděl smrti a skosí nejkrásnější mladý život v malé chvíli. Co tu zármutku, co bolesti, na kterou jsme nebyli připraveni. Jak přetěžko by nám bylo, nemít naděje, že ta neúprosná smrt' nás rozloučila jen na čas, že se s našimi miláčky shledáme na lepším světě, sprostění všech bolestí tělesných.

Často mám na mysli Lidmilku Kašparovu, která byla provdána za Eduarda Šnajdra. Před 4 měsíci mne objala šťastna, usměvavá, tak miloučká, a 27. září jsem ji spatřila u p. Moydella ve spánku smrti. Nejen mne, ale každého srdce zabořelo, že se tak náhle od svých drahých odebrala. I v tom spánku smrti byla tak miloučká jako v celém svém životě, tak jakoby chtěla říci: Netruchli, matinko drahá, vždyť ti zde zanechávám synáčka mého a hodného manžela, vše, co mně bylo nejdražší v životě. — Byla nám i Bohu milá; kéž nám nebe vyprosila!

Dále jsme stejně neradi uložili k odpočinku dne 23. listopadu pí. Antonii Kubíčkovou, 82letou, dlouholetou odběratelku 'Hlasu'. Churavěla delší dobu; byla jí smrt' vysvoboditelkou. Byla to šlechetná žena. Celý její život byl zasvěcen úmorné práci a blahu její četné rodiny. Často mně vypravovala o svém pionérském životě, když přijela do této nové vlasti. Jak musela pomáhat muži svému káceti lesy a dobývat pařezy, ručně sít obilí, ručně žítí a do povřísel vázat, na rodinu práť a jí jídlo vařit. K tomu i dělníky

na stravu přibrala do svého chudického příbytku, když z té úrody ani živobytí nebylo. — Když jednou celý den kukuřici sekala, večer se schoulila do koutku a dala život synáčku. Ráno pak vařila snídání rodině. To byl tuhý, těžký život zde za tehdejší doby! Aby k té hrubé práci postavil ty dnešní lejdyňky, kdož ví, daleko-li by to dotáhly! — Když si těžkou práci pomohli ku svému, její muž nešťastnou náhodou byl zabit při skládání dříví na dráze; tehdy již jí dívky v práci zastávaly a kde mohly, jí ulehčovaly. Později byl zde založen český hřbitov. Ona pomohla založit spolek hřbitovní, který měl za účel udržovat ho v pořádku. Všechny čtyři dcery k němu dala. Když se český pohřeb konal, vždy s dcerami každému ráda česky zazpívala. Na den Zdobení hrobů vždy pomáhala program nejen sestavit, ale co možná spěšit. Dívky má všechny dobře zaopatřeny. Ona dlouho obývala sama jeden z pěti domků, kde jsem s ní lonskou zimu několik neděl ztrávila. V létě když se její nemoc zhoršila, vzala ji k sobě nejbližší nejmladší dcera pí. Božena Englová, která jí za výpomoci druhých dcer: pí. Hledové, paní Šlemrové a paní Lajtnerové, s láskou a obětavostí k smrti dosloužily. Smířena s Pánem Bohem i s námi všemi, toužila po smrti. Těžce jsme se s ní loučili, neradi jsme ji v tu studenou zemi ukládali. Bůh jí dej lehké odpočínutí, a světlo věčné at' jí svítí, a její všechny hodné dívky a přátele potěš Pán Bůh. — Stále slyším píseň, kterou ona o pohřbech jiných vždy tak dojemně zpívala:

V hrobě tmavém spátí budu
bez starostí a práce,
a tam sobě odpočinu,
nevrátím se více.
Až mne zbudí zvonu hlas,
tehdy vstanu z mrtvých zas.

Nyní zase s Vámi sdělím, co mne potěšilo. Došel mně nedávno dopis ze škvoretic od mé švakrové, že byli všichni na promoci

synově v Praze, v Karolinu. Složil doktorát lékařství na universitě Karlově a on jediný z mnohých dostal doktorát s významenáním. Píše švakrová, že tam byla z tolika matek ta nejchudší; "nic jsem nemohla dáti, jen se za něho pomodlit. Když jsem viděla svého Vašíčka na podiu nebojácného, lehce a důkladně vše odpovídajícího; když mu byl diplom odevzdán s významenáním, jak děkovala jsem Pánu Bohu, že mne tak bohatě odměnil. Když pak mně můj Vašík vložil do náruče růže, teprve si mne bohaté matky povšimly a nám blahopřály. Sedmiletý chlapec, kterého Vašík léčil, mu říkal tak krásné přání, že jsme všichni plakali." Píši Vám, to, milé čtenářky, proto, že můj názor vždy byl, že chudoba cti netratí. Často mne ve staré vlasti rmoutilo, že naše obec, která čítala 90 čísel, nikdy národu nedala vynikajícího muže. Všecky okolní obce se mohly s něčím podobným honosit: Mirovice s velkým národním malířem Mikulášem Alešem; Pacelice s dvěma soudními rady; Mužetice s P. Janotou, knězem; Milčice s knězem Zachem, dřívějším p. děkanem v Sedlici.

Je-li nemajetnému těžko dostupné delší studium zde, je to mnohem těžší v Čechách, zvláště synku vesnickému! Můj bratr jako dědic naší rodné chalupy, vlastnil jen 14 strychů polí, má 3 syny a druhorozenou dceru. Všem dal vzdělání na měšťanské škole v Blatné.

Jednou přijela vedle k sousedům příbuzná, zámožná paní na prázdniny s dceruškou. Ta si po seznámení zamilovala moji neter bez které se nechtěla do Prahy vrátit. Paní Vlková dlouho neuvážovala, ptala se bratra, zdali jim ji svěří, že ji vezmou do rodiny k vůli své dcerušce, aby nehledala známostí z ulice. Rodiče tedy svolili, zvláště když slyšeli, že ji pošlou do obchodní školy; o platu nechtěli ani slyšet; prý jim večer vypomůže v obchodě uzenářském. Neter Ma-

řenka jim byla velice vděčnou, jakož i ostatní. Obchodní školu vychodila s dobrým prospěchem, našli jí dobré místo v tiskárně "Union", kde je zaměstnána 17 roků nepřetržitě.

Nejmladší Vašík, nyní lékař, rád přísluhoval při službách Božích. Nynější pan děkan Brada, tehdy kaplan v Sedlici, postřehl u něho bystrou hlavu, začal ho učit latině, ze které udělal zkoušku do třetí třídy gymnasiijní; sestra Mařenka se uvolila jeho studie v Praze finančně ze všech sil podporovati, a tak s pomocí Boží a hodné, obětavé sestřičky a zásluhou rodiny pánů Vlků, dosáhl své vytoužené mety, a já pevně doufám, že s láskou ujme se té samaritánské služby a jako lékař a dobrý katolík svědomitě bude sloužit trpícímu lidstvu.

Vroucí díky vzdávám paní Divišové za pohledy z Vaší návštěvy v Kansas City. Panu Divišovi se asi stýskalo; jen nezapomněl-li steskem na ty hezké české písničky!

Vám, paní Kalusová, děkuji za hezké psaníčko; ve volné chvíli Vám to oplátím. Paní Heřmánkovou srdečně zdravím. Škoda, že nám zbývala tak krátká chvílka na hovor! Však si to všechno povíme, až budu moci navštívit St. Louis.

Tetičko Kačerů, mnoho jste ztratila, že jste nepřišla vidět to hezké divadlo, jak jste nám slíbila. — Ještě mé díky tomu pánovi, co mne dovedl k paní Heřmánkové.

Blahopřeji též divadelnímu sboru ochotníků v osadě sv. Jana Nep., že získal tak dobrou sílu v osobě Marie Valtové, naší bývalé sousedky. Rádi se účastníme Vaší nejbližší hry. České služby Boží, české divadlo, tot' naše nejuvlejší tužba.

Také se obracím s prosbou na pana prof. Jos. Stanovského, ředitele kůru u sv. Jana Nepom., zda by nebylo možno, aby se pokusil saranžovat nějaký český program na rozhlas. Před časem jsme slyšali aspoň jednou týdně české písně na radiu. Víím,

že Čechům v St. Louisu nechybí talent k tomu. Jak bychom byli vděční za tu duševní pochoutku! Mohou-li Němci, Poláci a jiní národové něco podobného podniknout, proč ne Čechové? Kdo něco dovedete, přimluvte se u pana prof. Jos. Stanovského.

Když jsme byli z Glen Carbon na výletní lodi, zazpívali nám tam paní Divišová, pí. Jedlinková, pí. Valtová a pan Petrinovič české písničky. Četné publikum bylo okolo zpěvaček, nechali her a poslouchali, ač slova nerozuměli. Ta česká melodie všechny zajímala a zabavila. I ti černoši, co topili, natahovali uši, ba zapomněli přikládat a hnedle na řece uvízli.

Tak už jsem Vám toho pověděla dosti. Lituji pana sazeče; ten se zapotí, než to vše vysází!

Konečně přeji všem št'astné a požehnané svátky vánoční a milosti Boží plný, nový rok. S pozdravem všem čtoucím jsem Vám oddaná

Marie Chaloupková.

Z POUTNÍHO MÍSTA ŠTÍPY NA MORAVĚ.

Žijeme v době hodů, t. j. jak třetí neděli v říjnu začnou hody "císařskými" hody, tak každou neděli jsou v některé osadě, až se skončí posledními kateřinskými. Při těchto hodech bývá v pondělí pamatováno i na předky a sice zpívaným rekviem, a tato památka na předky v modlitbě jest starším farníkům velmi milá.

Tak jistě bude i velmi milá našim katolickým krajanům v Americe vzpomínka na staré poutní místo štípu, kam naši milí krajané sami kdysi putovali a zvláště našich krajanů rodičové, dědové atd. z celého okolí jihovýchodní Moravy s průvody poutními chodili.

Letoší malá pout' 15. srpna nebyla žádná. Dlouho před tím nepršelo a proto, jak začalo 14. srpna z večera pršet, přšelo celou noc a ráno až do 10 hodin, že žádné procesí přijít nemohlo.

Náš starý kostelník Krajčá

říkával: "Jaká první pout', takové všechny," ale letos tomu tak nebylo! Třebas 6. a 7. září byla zima s přeháňkami, přišla 7. září procesí větší, než jindy, a to z Boršic u Uh. Brodu, z Ostrožské Lhoty, z Blatnice, z Hluku a z Nové Lhoty 160 s muzikou. — Poutníci museli snášeti zimu s deštěm. Odpoledne, dne 7. září, procesí slovenská: ze Srného, z Nemšovic, z Kelče, Loučky, ze Želetavic (letos po 70té), z Ořechova, z Luhačovic a mnoho malých. Ráno v sám svátek, 8. září, protože letos připadl na neděli, a tedy se u Bat'ů ve Zlíně nepracovalo, přišla veliká procesí z Myslošovic, Zelechovic, ze Lhoty, Březnice, ze Zlína, ze Slušovic, z Trnavy, Všeminy a z Vizovic, a tolik lidu, že kostel byl přeplněný. Kramářům zima neprosněla, málo prodali, ale zato v hostincích, kde bylo teplo, všechno vyprodáno.

Toto jest jen zevnější stránka našich poutí, nám věřícím jest však milá náboženská stránka.

Svatý Pavel v listě ke Korintským píše o charismatech čili zvláštních darech Ducha Svatého, kterých se v prvních dobách křesťanských mnohým věřícím dostávalo: řeč moudrosti, umění, divůčinění, prorokování, rozeznávání duchů, rozličnost jazyků, vykládání řečí...

Poutní místa křesťanská jsou pozůstatky těchto "charismat", která Prozřetelnost Boží v církvi uchovala i na pozdější časy a pro určitá místa křesťanské zbožnosti, jako jsou poutní místa Mariánská.

Na poutních místech cítí se věřící ze všech končin přišli jako bratři; jsou jedno tělo v Kristu, údobé jedné, svaté, katolické a apoštolské církve. Křesťanská zbožnost je na poutních místech zvláště milá a dojemná; první procesí a to z Ostrožské Lhoty, které přichází ráno 7. září, vcházejíc do kostela zpívá:

Radostná chvíle nastala,
volá v údolí křesťana,
aby slyšel krásný hlas,

tak Maria volá nás:

Vítám Vás, žehnám Vás,
mé milé děti; — nastal čas,
krásný zas, mně navštívit.
Já Vaše matka, Vy moje děti,
chci Vás viděti.

V skroušenosti k Ni putujme,
radostně ji pozdravujme,
a to libivými hlasy:

"Ó Maria, krásná Jsi!"

Vítám Vás... atd.

Dojemnost při písni se stupňuje až k slzám, když panny z procesí konají poklonu Panně Marii. Panny se seřadí středem kostela buď po 3 neb 4, po stranách stojí ženy a mužové procesí a zpívají:

Křesťané, s důvěrností
zazpívejme,
s poníženou vroucností
zavolejme:

"Již jsme k Tobě št'astně přišli,
zde na trůně, Matku našli,
Tebe, Matko Štěpenská,
Královno archandělská!

Bratři, sestry, přítomní,
poklekněme;
již Matičku Štěpenskou
spatřujeme.

Již jest dosti té hodnosti,
pospíchali s pobožností,
že jsme tak št'astně přišli,
k té Štěpenské Marii.

Obětujte Marii srdce vaše,
a za vaši čistotu ponižte se,
ona jest ta matka dobrá,
která vás v své ochraně má,
jak nejmilejší dítka
opatruje vás.

Vy panenky přítomné,
již povstaňte,
na Matičku Štěpenskou
pohledněte!

Přijme vás pod svou ochranu,
uvede vás v nebes bránu,
ta matička Štěpenská,
královna archandělská.

Tuto poklonu konají hned 6. září večer svobodná děvčata z okolí Žarošic; 7. září ráno z Ostrožské Lhoty a odpoledne ze Srného. Tento způsob pobožnosti bývá provázen slzami děvčat na tvářích ležících, i věřících, kteří rádi

se na poklonu dívají.

Slova těchto písní jsou složena od neumělých venkovských básníků, starších bratrů, a přece jsou tak pěkná, protože jsou srdečně zbožná. A přidejte k tomu sv. přijímání téměř všech poutníků, a tak si představíte naše poutní místo v den veliké pouti: plné modliteb, písní krásných mariánských, zvláště když je zpívají naši moravští Slováci (pan Doktor Dostál dobře ví); i po odchodu poutníků zdá se, jakoby náš kostel byl ještě plný modliteb a milostí, které z trůnu Matky Štípské sypaly se do duší dítek mariánských.

Z tohoto našeho poutního místa posílám srdečný pozdrav všem našim milým krajanům ve Spojených Státech amerických, kteří se tu v okolí narodili a sem putovali, a zvláště naší rodačce, paní Antonii Webrové, rozené Janské ze Štípy, nyní v Ridgefield Park, N. J., která věnovala našemu kostelu překrásné korouhve.

Za farní úřad ve Štípě:

Dr. Aug. Šamánek.

CLEVELAND, O.

(Pokračování.)

Třetí den kongresu, nemohla jsem z domu, až o půl desáté ráno. Byla bych se ráda účastnila mše sv., která byla určena výhradně pro ženy v Public Hall, ale nebylo mně možno. Věděla jsem, že když nepůjdu před osmou hodinou, že bude vše zaplněno. — Byla jsem trochu zklamána nad tím, ale Bůh žádá obětí, aby pak odměnil nás dvojnásobně. Rovnou jsem šla do Stadium, a hle, právě když zaberu místo, což ale vzalo hezkou chvíli, nebo vše bylo skoro úplně zaplněno, kněz ubírá se k oltáři připravenému, uprostřed monstrance v poli, na odpolední ukončení Kongresu, aby četl mši sv. pro ty, kterým nebylo možno dostat se uvnitř Public Hall. Opět přesvědčila jsem se, že toho, kdo pevně věří a doufá v Boha, Bůh nikdy nezklame. Po ukončení mše sv. většina lidu odešla, ale já zůstala na svém místě. Asi o jedné

hodině odpoč. nejdp. biskup Gallagher z Detroit započal pobožnost modlitbou sv. růžence. Skoro před každým desátkem, zpívána rozličná píseň, což trvalo asi půl druhé hodiny. Pak na to průvod, který ubíral se hlavními ulicemi města Clevelandu, kde přihlíželo mu podle odhadu, na 250 tisíc lidí, blížil se a vešel do Stadium. Bylo to procesí, jaké ještě nikdy Cleveland nespátřil, totiž jeho obyvatelé všech národností, krojí a barev, všeobecně náboženský ráz, kde kříž zaujímal nejhlavnější místo, kde různá oddělení, vedena kněžími, školní dívky Ctih. Sestrami, které snad první v životě kráčely veřejně ulicemi, aby dodaly lesku ku větší cti a slávě Svátostného Ježíše. Uniformované spolky zaujaly místo v monstranci vyznačené na trávníku Stadionu, ohromné velikosti po stranách, (po každé měřila sto šedesát pět střeovic), na místě Hostie byl oltář, kde zaujali místo biskupové, monsignorové, kněží, a různé řádové kněžstvo, ministranti a družičky. Ostatní místo zaujalo dvacet tisíc uniformovaných mužských i ženských spolků. Kolem do kola zvenčí byla monstrance vyzdobená, na dva střevice široko s kvítím, které přineseno ze zahrádek města Clevelandu. Více jak padesát tisíc krásných květů bylo ozdobou. Celá ta prostora zdála se býti velkou katedrálou s nadpozemských výšin, obzvlášť když opět a opět ozývalo se to sladké "Zdravas Maria". — Pak dvaceti čtyřmi proslovky byla prohlášena víra v Boha; za každým proslovem lid jako by jedním hlasem opakoval: Všechna sláva Kristu v Eucharistii. Pak uděleno Sv. Požehnání.

Patnáct minut do pěti promluvil Sv. Otec na radiu, začal slovy: "Aby požehnání Všemohoucího Boha, Otce, Syna, a Ducha Sv. sestoupilo na Vás a zůstalo na věky." Přes sto deset tisíc mužů, žen a dítek, pokleklo, aby obdrželo požehnání od papeže. V ten čas v Římě bylo půl jedenácté večer. Sv. Otec odepřel si časného odpočinku, což jest jeho obyčejem, aby osobně oslovil shromáždění

Kongresu.

Náš njdp. biskup Schrembs, a jeho kněží, a vůbec celá diocese, vděčna a nadšena jest nad zdarem Kongresu. Dozajista Svátostný Král Králů odmění každému, který buď modlitbou, neb jakýmkoli i sebe menším skutkem přispěl k Jeho větší účtě a slávě.

Naším heslem budiž: Božské Srdce Páně pro celý svět, a celý svět pro Božské Srdce.

Čtvrtého října bylo, tomu devět let, co Bůh k Sobě povolal moji dobrou maminku. Čím starší jsem, tím více ji obdivuji, jak učila nás Boha znát, jak statečná a trpělivá byla v křížích, které Bůh jí sesílal, a to těžkých. Zářila jako to slunéčko dobrým příkladem na naší cestě života. Často večer i z rána, když hvězdičky vyjdou na obloze, vyhledávám tu nejjasnější, neb zdá se mi, že skrze ni vzhlíží ke mně ta má maminka. — Uznávám, že co Bůh činí dobře činí, a že Bůh ji miloval, neb byla ušetřena mnoho zármutku a bolesti, které by jistě byla prožívala, kdyby byla žila dále v tomto světě. Ovšem o to více prožila jsem já, ale ráda vše obětuji z lásky k Bohu, a z lásky k mamince. Jsem jí velkou dlužnicí, neb zdali něco dobrého ve mně jest, za vše vděčím jí, a doufám, že bude přimlouvati se, abych až Pán mne povolá, tak šťastně opustila toto slzavé údolí, jako dopřáno bylo ji skrze Božské Srdce Páně. Neb co více si přáti nežli šťastnou smrt', to sladké jíti Domů.

Před několika týdny jeden misionář, který po léta pracoval na vinici Páně na Ostrovech Západní Indie vypravoval, jak často přítomen byl těch, kteří šťastně umírali. Před půl rokem povolán byl, aby zaopatřil dvanáctiletou dívku, která krátce předtím, navštívila jeho misii při úplném zdraví. Byla to vzdálenost 80 mil, při neschůdných cestách, přes hory, též musel přeplavat dvě velké řeky. Nalezl dívku v chatrči na lůžku, zdálo se, že ani není nemocná, proto tážal se: "Poslala jsi pro mně Jenovefo, abych té zaopatřil?" "Ano", odpovídá, "neb Ježíš pravil mi, že mne vezme k Sobě." "Ale tys ne-

viděla Ježíše." "Otče, viděla jsem Je, stál venku u tohoto okna, a kynul mi, abych šla k Němu, žehnal mi, a viděla jsem ránu Jeho pravé ruky, probodenou skrz na skrz, která se třpytila větším jase-
sem nežli slunce, a když chtěla jsem jíti, pravil: Napřed zavolej kněze, až tě zaopatří, přijdu, a bych tě Sebou vzal." Kněz ji vyzpovídal, podal sv. přijímání, udělil poslední pomázaní, a vzal růženec do ruky, aby se modlil. —
Divka pravila: "Otče, toho již není potřeba, neb Pán již je zde pro mne." S rozepjatýma rukama, a sladkým úsměvem na rtech, odebrala se s Ježíšem. Opět před dvěma měsíci muž v prostředních letech, který vedl dobrý život, nebyl katolik, ale někdy do kostela přišel, vzkázal pro missionáře, aby přišel jej navštívit. Pravil mu: —
"Jakýsi hlas mi našeptává, abych vše si dal do pořádku, že jest mi určeno opustit tento svět. Proto urovnávám své světské záležitosti, a prosím Vás, abyste mne připravil podle možnosti Vaší víry, kterou jsem vždy obdivoval a mnil po čase přijati." Jelikož hodně bylo mu známo o víře, nebylo těžko poučiti jej o nejn nutnějším. Pokřtil jsem jej, vyzpovídal, a ačkoliv zdál se býti zdrav, na jeho naléhání, udělil poslední pomázaní. Byl šťasten a spokojen, odebral se večer na lůžko ku spánku a více se neprobudil. Ráno našli jej mrtvého, s úsměvem na rtech.

Protož bud'me vždy připraveni, jako by každý den byl náš poslední zde na světě, a častěji v duchu přes den tam nad hvězdy. — kde pravý Domov náš, vysílejme prosby a modlitby, spojené s obětmi mše sv., která v některém místě na světě právě se přináší co smírná obět' Otci Věčnému, neb každý okamžik, čtyry kalichy povznášejí se při pozdvihování k Nebesům, kde Kristus opět co nekrvavá obět' se obětuje za nás hříšníky, — neb když u nás slunce zapadá, opět v jiném dílu světa vychází, — takže obět' mše sv. je nekonečná. Mše sv. jest nejvyšší způsob zbožňování. Jest to obět' Kalvarie obnovená. — Jedna mše sv. vzdává Bohu více chvály a poděkování,

dělá více zadostučinění za hřích, a oroduje za nás lépe, nežli spojené a věčné zbožňování a modlitby duší v nebi, na zemi a v očistci. Ve mši sv. jest to Ježíš Kristus, Bůh a zároveň Člověk, který jest náš přimluvě, náš Kněz, naše Obět', protože jest Bůh, a zároveň Člověk, Jeho modlitby, zásluhy a Jeho oběti mají nekonečnou cenu. Každá mše sv., kterou zbožně jsme slyšeli, účastnili se ji, bude nám velkou útěchou v hodině smrti.

Kristina Kamenická.

YOAKUM, TEX.

Vážená redakce a čtenářky naší milé Zenušky! — Ještě jednou v tomto roce přicházím mezi Vás se trošku potěšit. Vánoce budou zde co nevidět, a hned zase Nový rok. Jak ten čas utíká, ani se nezdá, a je zase rok pryč. Bůh sám ví, co nám přinese rok příští, budou-li poměry lepší nebo ještě horší nežli jsou. No, my rolníci se nemáme moc zvláště na co těšit. Zde u nás z Texasu jsme teď jako svázání, už brzo sobě nebudeme moci sázeti nic co bychom chtěli. Zákon na omezování osevu bavlny nám už asi zůstane povždy na krku. — Mnozí aspoň vychovali sobě nějaké ty krocany, ale i ta cena jejich letos není valná; až dosud nejvíce platili 18c za libru, a není jich letos ani polovice tolik jako vloni. Aspoň vejce jsou letos v dobré ceně po celý rok, tak komu slepice hodně nesou, přece má nějaké peníze. Však na ty milé svátky vánoční by bylo potřebí míti něco v kapse, ale letos sobě budeme jen myslet, co bychom tak chtěli nebo potřebovali, ale pokud Pán Bůh dává nám zdraví, tak to ještě všechno projde v té naději, že bude na příští rok lépe. Pěkně se dočkáme smrti, a potom nám bude již pořad dobře. Aspoň ty ditky mají svoji radost na ty svátky, potěší je každá maličkost. Jak mnozí staří lidé by se potěšili, kdyby si někdo na ně s něčím vzpoměl. — Jest to smutné býti starým a opuštěným. Jak by mnozí, kteří mají k tomu prostředky, mohli potěšiti mnoho dítek a starců v rozličných těch ústavách, kde by jim byla každá maličkost vzácná. Ti, kdož

jsou doma a mají své milé při sobě, nepoznali ještě tu tesknotu a opuštěnost, kterou pocít'ují lidé, kteří nemají již nikoho ve světě. Malé Jezulátko v jesličkách přineslo celému světu radost, proto bychom měli následovati Jeho příkladu, a dle své možnosti oblažovati jiné. Ta láska v srdcích našich k našim bližním by nám měla ukazovati cestu, jak bychom jim mohli učiniti radost. My jsme zde měli to štěstí mít zde sv. Missie, dávané dpp. Otci Benediktiny. Ti nám vysvětlovali jaké má člověk povinnosti ku svým bližním. Žel Bohu, že jen málokdo z nás sobě je bere k srdci. Tedy komu jest to možno oblažit aspoň jednoho člověka na ty milé svátky vánoční, ten má velkou zásluhu. Čiňme jiné šťastnými a bud'me sami šťastni. Jenže to není vždycky a všem možno, avšak čiňme aspoň tolik, co jest v moci naší, a Pán Bůh nám za to bude žehnat.

Ku konci Vám všem děkuji za všechny ty laskavosti a milé vzpomínky, které jsem od Vás obdržela v tomto roce, a dá-li mi Pán Bůh dočkati ještě roku příštího, tedy se zase shledáme ve sloupkách naší České Zenušky.

Veselé vánoce a ten nejšťastnější Nový rok přeji Vám všem bez rozdílu. Kež Vám ten novorozený Ježíšek udělí všelike milosti na tyto svátky a po celý čas Vašeho žiti. A jak přijde Anděl smrti, abychom se zase všichni sešli v poslední den soudu, na pravici Boží. To jest přáním Vaší vděčné čtenářky

Anny H. Petrové.

SUPERIOR, WIS.

Vážená redakce České Zeny! — Příloženě zasílám Money Order na \$4.05, předplatné to na Českou Zenu, \$1 sirotkům, ať se modlí za duše v očistci a naše zdraví, a 30c na Pečirkův kalendář.

Česká Zena se nám moc líbí; odbírám ji již od roku 1913, a o pravdu by se nám po ní stýskalo. Ráda bych ji získala nějaké nové odběratelky, ale zde Čechů není, jen 2 rodiny, a to jsou Češi už jen na polovic, česky mluví, ale čisti neumi, a pak dp. Husník, a ten má

časopisů dost.

Přeji Vám všem, a též vážené redakci, radostné a milostiplné svátky Vánoční a šťastný Nový rok 1936.

Se srdečným pozdravem zůstávám Vám v úctě oddaná

Mrs. Mary Robek.

VÁNOCE.

(Pro Č. Ž. napsala H. Záleská.)

Ty milé svátky vánoční, jak se na ně všichni těšíme. Staří, mladí — bez rozdílu, pro každého z nás mají Vánoce zvláštní kouzlo, kterému podléháme. Snad to Bůh ve své neskonale moudrosti již tak zařídil, že aspoň na ty svátky vánoční duše naše jsou jaksi více přístupné milosti Boží; neboť i ten nejzdravější hříšník se na vánoce vzpomíná, a uzná čím jest povinen svému Bohu. Kdyby člověk celý rok se zatvrdělým srdcem chodil, na den Božího narození přece jinaké city ovládnou jeho nitro. Jak mnohokrát se stalo, že lidé, kteří se spolu hněvali po dlouhá léta, se usmívali na vánoce. Ta láska Božského Jezulátka k nám jest tak velká a nekonečná, že i hříšníkovi se jí dostane. — Mnohý člověk po celý život svůj nedbal o svoji víru, nedbal o Pána Boha, ale v ten svatý čas vánoční jeho svědomí se probouzí, a on hledá svoji spásu v milosti Boží. Bůh nás stvořil na tento svět, abychom Jemu sloužili, a dobyli spasení své duše, a k tomu nás nadělil tolika milostmi; jen kdybychom je chtěli vidět. Ale nynější svět nedbá už o nic, jen radovánky a požitkářství jsou jeho cílem, nedbá, že znovu a znovu křížuje našeho Spasitele. Nedbáme, že duši svojí připravujeme nekonečně trápení pro celou věčnost. — Bůh nás osvětí, a ten maličký Ježíšek, který opět přichází nás spasit, dej nám milosti, abychom se poznali a více nehrěšili. —

OCONTO FALLS, WIS.

Čtená redakce České Zeny! — Přijměte ode mě nejsrdečnější pozdrav. — Jdu se ještě podívat mezi Vás, neb jsem dostala několik pozvání od milých mě čtenářek České Zeny, jen abych zase brzy

přišla. Tak už píšu, a zároveň prosím p. redaktora za uveřejnění tohoto dopisu. Jsem již dlužna za Českou Zenušku, — ale nemohu hned zaplatit, neb jsem moc chudá. Posílám 10c na sirotky, aby se za mě modlili.

Též mám letos zase semena krásného kvítí. Pošlete si milé čtenářky každá 10c, pošlu Vám mnoho barev semena kvítí. Též mám thé (čaj) dobrý. Posílám tomu kdo si pošle Money Order \$1. tak s tím dám 1 tučet mečíků, a 1 libru thé. Mečíky jsou několika barev. Poštu sama platím, kamkoliv. Která byste chtěla půl libry thé dostanete půl tuctu mečíků presentem.

Přeji Vám šťastné Vánoce, — Krista Pána narození. Též Vám, milé čtenářky, přeji, aby Vám Ježíšek naložil hodně nadílky a přeji Vám všem šťastný Nový rok 1936.

Počasí je tu u nás jako na jaře; sníh vidíme přes den, do rána se ztratí. Tráva se někde v zahrádce zelená. Takto bude zima až na jaře.

Pozdravuji pí. Jelínkovou z Ennis, Tex., též pí. Marii Bartošovskou z Atwood, Kans., slečnu Kollek v La Grange, Tex.

Ted' nám zase prší, tak máme letos zimu jako na jaře.

Ráda bych získala odběratelku, ale tady jsou sami Němci, Ajryši, Švédí a Poláci.

S Pánem Bohem! S úctou končí
Mrs. L. Halupník.

MALABAR, FLA.

Čtená redakce České Zeny a milé čtenářky! — Srdečně Vás všechny zdravím. — Mám posílat předplatné, tak při tom napíši jak se zde máme. Dnes nám přišel mrázik, trochu je zelenina spálená, ale není to zlé. Ale straší nás, že bude mrznout asi tři dny, tak možná nám ta ostatní zelenina pomrzne. Neradi bychom to viděli, neb vše dobře platí, a pak vloni v prosinci taky vše zmrzlo, a víc už se nic neudělalo za úrodu, neb bylo moc sucho a pořád zima; i ted' je stále sucho. Na začátku když jsme začali sázet, tak pořád pršelo a vše se utopilo anebo pokazilo, a ted' pršet nechce. Huri-

kán se nám letos vyhnul, přehnal se přes západní a jižní část Floridy, tak jsme dostali trochu větru, ale strachu jsme měli dost. Zato v Miami prý nadělal hodně škody. Trochu i turisty vystrašil, neb už přišel pozdě, když už zde bylo jich hodně.

Tak Mrs. Heitzman z New Yorku, už jsem se do toho psaní pustila, ale nějak mně to nejde. Už jsem dlouho nepsala česky, tak bude mít p. sazeč práci, aby to po mně přečetl. Srdečně Vás Mrs. Heitzman pozdravuju a doufám, že se Vám na Floridě líbilo. Taky byste měla někdy napsat dopis do Č. Ž.

A co ct. rodina Jedličková z Wisconsinu? Zda pak jste na Floridu nezapoměli? Měli byste ted' přijet v zimě, když jsou oranče zralé. Nemáme jich letos moc, ale jsou velké a dobré. Hodně vloni omrzly květy, tak málo nasadily na ovoce.

Rajská jablička začínají zrát a je jich hodně. Proto Mrs. Jedlička, jak tam máte moc zimy přijed'te se na Floridu ohřát.

Těm dvěma paním, které mne poslaly recept na zavařování rajčat sděluji, že se mně všechny pokazily, buď to že to neumím anebo zdejší počasí je tomu vinno. Zavařovala jsem je takto. Opařila jsem jablička a pak oloupala a dala do lahvi. Žádnou vodu jsem nepřidávala, jen co sama pustila. Když jsem je dala do lahví pak jsem je vařila půl hodiny ve vodě ve vaně a ani jedna sklenka se mně nezkažila. To mně poradila zde jedna paní, když jsem si stěžovala, že se mně zkazila. Zde ponejvíc zavařuji rajská jablička, druhé zeleniny málo.

Ráda bych věděla, jestli některá farmářka ví co dávat slepicím proti červům. My jsme vždy dávali tabák a pomohl, ale letos jsem dávala tabák i pilulky, ale kuřata přece měla červy pořád a moc mně jich pošlo. Slepíčky už jsou 7 měsíců staré a něst nechtějí. Staré slepice taky nenesou, a vajíčka jsou drahá — 40c tučet. — Asi budou nést až budou hodně laciná.

Co se týče zábav, těch máme

zde teď dost. Mládež zde založila Catholic Youth Club, tak máme zábavy často. No, abych pravdu psala, já do nich nejdu, pomalu zapomenou tancovat. Jeť Palm Bay pro nás trochu daleko.

Chtěla jsem napsat jen pár řádků, a už toho bude celá stránka, proto už musím přestat.

Ještě Vám přeji všem šťastné a veselé vánoční svátky, též i Nový rok. — Zůstávám Vaše pilná čtenářka

Mrs. Hynek Jáša.

YANKTON, S. D.

Ctěná redakce České Ženy! — Spěchám s novou odběratelkou, již získala naše dceruška, která jest ošetřovatelkou v Mitchell, S. D. Kamarádi též s českou dívkou ošetřovatelkou, a když se sejdou, tak si povídají každá o svém domově. Naše povídá: Naše mami odbírá Českou Ženu, ale to ti máš zajímavé. Maminka, když přijde Česká Žena, nechá všeho být a dá se do čtení, a to kdyby oběd byl nedovařený, jí je to jedno. To my už víme a jdeme vařit samy. — A bratr můj říká: Och je maminko, jen nevypalte panty. — A ta její kamarádka hned že taky předplatí svoji matce, že je též velká čtenářka, ale Českou Ženu že neodbírá. A tak ji zašlete Č. Ž. co nejdříve na udanou adresu.

Milé dopisovatelky pište všechny. Paní z Hubbard, Oregon, co se podepsala čtenářka, měla hezký dopis. Pište často, já se velice zajímám o Oregon. Vloni v tomto čase jsme se tam projížděli v Salem, Woodburn a Scio. Též paní Trnáček pište. Nám se tam velice líbilo, takže se těšíme, že tam ještě někdy pojedeme a se tam usadíme.

Byla jsem tam moc zdravá, a ty vody dobré. V létě tam musí být jako v ráji. Viděli jsme veliké zahrady svestkových stromů, a někde i ovoce zaorané zrovna tlustě pod stromy. Jenom že jsme měly špatnou vyhlídku. Každou chvíli přšelo, tak nebylo daleko vidět, ale od Woodburn jsme viděli tu velikou horu Mount Hood; ta byla celá pod sněhem. Ale tam bylo všady teplo i při tom dešti, květiny ještě všade kvetly, a já se mo-

hla ukoukat na všechny strany. V Salem byly palmy jako v Kalifornii. Pak jsme jeli zpátky přes celou Calif. do Los Angeles, Hollywood, Santa Anna, a pak že se musíme podívat na ten Boulder dam. No 60 mil si zajel jen abychom to viděli, ale já jsem si přála být radši u toho moře. Ach jaká to podívaná. Viděli jsme ostrůvek několik mil daleko od Long Beach. Tam ten ostrov se jmenuje Catalina Island. Zeť s dcerou pravili, že tam pojedou, a já si vzpoměla na to zemětřesení. A oni povídají: "Maminko, tady to bylo nejhorší. Zde to na tomhle břehu mořském smetlo 20 domků do moře. Ještě jeden domek bylo vidět asi půl z moře. To byla podívaná. Bárky příjžděly a rybáři vynášeli ryby z lodiček a zrovna je čistili u vody, solili a udili. Koupili jsme si čerstvě uzené ryby, byly ještě teplé. Švagr našeho zete nás všady provázel; oni zůstávali v Santa Anna, a tak nás vzal do těch oranžových zahrad. To je krása, to se musí vidět, neb vypsát to není možno. Jeli jsme okolo hřbitova, ale drahé čtenářky, já se dala do pláče. Nevím jestli radostí neb litoostí. Taková krása a taková záplava květů a různé palmy a keře a růže. Já povídala, že nic krásnějšího nemůže být. Nejvíce bylo těch chrysantém; těch jsme napočítali 32 druhů. Přála bych si ještě jednou v mém životě to vidět. Musela jsem kleknout na neznámém hrobě a kořit se Bohu, že nám nehodným lidem stvořil takovou krásu. No všady to tak nemůžeme mít, a člověk se zas musí spokojit i s tím ruským bodlákem. A tak abych ct. p. sazeče nerozhněvala, ukončím. Vybízím čtenářky, aby psaly hodně. I ty sestřičko piš, neb ovládáš péro lépe než já.

Pozdrav na všechny dopisovatelky a dopisovatele. Přeji Vám šťastné a veselé svátky vánoční, pokoj lidem dobré vůle. — S úctou zůstávám

Marie Čáp.

DIME BOX, TEXAS.

P. b. P. J. K.! — Ctěná redakce a milé čtenářky naší milé Č. Ž.!

Již dlouho se připravuji napsat dopis, však už moc roků odbírám Č. Ž., a ještě jsem nikdy nepsala. Když ono mně to moc nejde, ale přece se dám do toho. Vypůjčuji Č. Ž. a doufám, že brzo najdu novou odběratelku Č. Ž. Musím si nyní předplatit na Č. Ž., poněvač se mně velice líbí. Čekám vždy brzo-li přijde.

Se srdečným pozdravem na všechny čtenářky končím.

Anna Maliňáková.

MONTVERDE, FLA.

Ctěná redakce České Ženy! — Honem - než zapomenou - jdu hodně brzy s předplatným. - pokud máte ještě ty Pečírkovy kalendáře, abych taky jeden dostala. Jsou teď tak dlouhé večery, tak abych měla co číst. A román "Jediný muž v rodině" mně s tím pošlete. To je \$3.55. Posílám M. O. A při tom si taky zaskočím do besídky, neb my ženy si tak rády popovídáme, a tady není ským. Zde je teď krásné počasí, takže všechny kytky i růže jsou teď nejkrásnější, i jahody začínají a všechna zelenina, takže je to tak jako vy máte tam v létě. — Taky Vám musím napsat, jak mě polekal had. Měla jsem takový hloupý zvyk - vždycky ráno se jít podívat, jak berou ryby. Máme k vodě takový dlouhý most, asi jako v městě půl bloku, a okolo je to všechno zarostlé, takže nic není vidět. Tak jak jsem šla tam neviděla jsem nic. — Bylo dosti chladno, tak jsem chtěla jít hned zpátky. Měla jsem s sebou psa a ten jak šel přede mnou tak naježil srst a letěl. Já se kouknu a on tam leží velký had jedovatý zrovna u samého mostu. — Tak co teď? Jdu zpátky a hledám, čím bych ho zahнала anebo zabila, ale na neštěstí jsem nic nenašla, jen několik malých kousků dřeva. Tak ty na něj hodím a on se na ně kouká a ani se nepohne. A ten pes pořád běhá sem a tam, tak mi napadlo co abys taky tak utíkala. Už jsem byla z toho celá pryč, tak také jsem se dala do útěku s očima na hada, a on ležel. Ale jak jsem byla naproti němu, tak otevřel tlamu, že jsem tam mohla dát celou ruku. Od té doby jsem tam

ještě nebyla.

Pozdravuji všechny odběratele i odběratelky Č. Ž., i ctěnou redakci. S Bohem!

Agnes Hoffer.

NA ZAČÁTKU CÍRKEVNÍHO ROKU.

Nadepsal jsem začátkem církevního roku, čili, také jak se všeobecně říká, čas adventní, t. j. církevní rok začíná, dobou adventní, to jest příprava na příchod našeho Vykupitele Ježíše Krista. — Tato doba začíná, jak jest každému praktickému katolíku známo, první neděli adventní, kterážto neděle, nepřipadá každého roku na stejný čas. Tento rok nám připadla hned prvního prosince. Neděle adventní jsou vždy čtyři, čas a doba to kající, která nás má připravit na příchod Páně. V době této každý věřící katolík se má zdržovati hlučného veselí a všech radovánek, což také naše církev římsko-katolická prikazuje. Tyto čtyři neděle nám připomínají čtyři tisíce let, kdy pokolení lidské příslibeného Mesiáše očekávalo a se těšilo na jeho příchod, po něm volalo:

Roráte! t. j. Rosu dejte nebesa a oblačové dštete Spravedlivého. Otevři se země a vpuč Spasitele. Požehnal jsi Hospodine, zemi svoji, odvrátil jsi zajetí Jakubovo. — Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jakož bylo na počátku i nyní i vždycky, až na věky věkův Amen.

Kdo by si z nás, kteří jsme ztrávilí své mládí, či aspoň nějaký čas ve staré vlasti, nevzpomínal na tento posvátný čas, kdy jsme tam kráčivali na roráty, ať mrzlo, sníh se jiskřil, hvězdy se krásně mihotaly po té nebeské bání, ať divoká vánice s námi lomcovala a sněhové vločky nepřijemně na nás dorážely a studily. Rádi jsme spěchávali na roráty za tmy, v době noční se zmrzlými údy, ale teplem v srdci, a rádi jsme vcházeli do osvětleného chrámu, který býval většinou naplněn, bychom byli účastní mše sv. rorátní. Zde nic takového nemáme. Proč? Mše sv. začínala za zpěvu:

Ejhle, Hospodin přijde, a vši-

chni svati jeho s Ním, i bude v onen den světlo velké. Alleluja!

Pak následovala už předem označená píseň a další písně adventní, které zpívalo celé shromáždění za doprovodu varhan, na které povětšinou hrával řídící učitel. Krásně se zpívala píseň, kterou uvádím:

Velebná Krista Rodičko, ty spásná v bouři hvězdičko, bráno ty k nebi otevřená, buď Panno svatá pozdravena.

Svým dítkám přispěj k pomoci, v jich starosti a nemoci, viz jejich pracné namáhání, o přispěj kleslým ku povstání.

Radostně žasla příroda, když života jsi Původa, v životě čistém uvítala, a Pannou býti nepřestala.

Ty, jež jsi v slovech anděla hlas vůle Boží slyšela, k Tobě my lkáme, roztoužení, o přived' nás ku spasení. Jiná píseň:

Vyros nebe Spasitele, - vpuč nám ho země klín! - lkali otcí z duše vřelě, - an je děsil noci stín: vyslyšel Bůh jejich hlasy, - seslal Krista, dárce spásy; - mizí děsná pověr noc, - klesá hříchů, pekla moc.

"Pán se blíží!" od Jordanu - zní k nám snažné volání. - "Připravujte cesty Pánu, - čňte, čňte pokání!" - Chceme se káti, Jezu Kriste! - dej nám povždy chodit čistě - po stezkách Tvých rozkazů - dle Tvých ctností obrazu.

Uč nás Otce svého znáti, - Boha věčné dobroty; - svatý Duch rač s námi státi, - háje církve jednoty. - Synu Boží! až pak zase - přijdeš na zem v hrozně kráse, - duše svých ctitelův - uveď v radost andělův.

Radujme se! k nám se běže - v chleba způsobě náš Pán; - otevře-mež srdcí dvěře, - milý připravme mu stan! - Zavítej k nám, vzácný hosti! - čekáme Tě s toužebností; - duše hříchův očistiž, - životem nás ujistiž!

Přijď a zůstaň povždy s námi, - rozum věrou osvěcuj, - duši kleslou nehodami - k naději zas rozněcuj; - láskou plát dej každou dobu, - až pak vyjdem z noci hrobu, - milost uděl poslední: - v slávu svou nás pozvedni!

Jiná píseň:

Zdrávas, Panno čistá, pomocnice jistá všech a v každé době, - kdož jen hledí k Tobě, z hříchů svých se kají, v lásce prospívají.

Zdrávas, Panno svatá! Tys ta brána zlatá, kterou s nebes výše - do pozemské říše - z lásky k naší spáse - sám Bůh ubírá se.

Milosti ty plná! - smiř nám svého Syna, - skryj nás ve svém plášti - proti pekla zášti, - ať nám neuškodí, - ten, jenž hřích jen plodí.

Pán Bůh s tebou bydlí, - Kristus v tobě sídlí, - pošeď z květu Jesse, - lidem spásu nese, - pro nás světem kráčí, - potem svým jej smáčí.

Požehnaná Panno! - komu bylo dáno, - by jej posel s nebe - poctil jako tebe: - "V divu plné době - Duch zastíní tobě!"

Zádná není žena - jak ty vyvýšena; - anděl čelo sklání - před tebou, svou paní; - ze tvých prsou pije - Ten, jímž všechno žije.

Plod života tvého - oprostil nás zlého; - v čem nás Adam zkrátil, - Syn tvůj zas nám vrátil; - zemské nesa strasti - rajské dal nám slasti.

Sláva do věčnosti - Bohu na výsosti, - jenžto seslal Syna, - by Jim naše vina - došla zahlazení, - my pak oslavení.

Krásné tyto písně a mnoho jiných se zpívá při rorátech, a při nich se srdce člověka hříšného povznáší na ten pozemský svět a světské marnivosti. Zpěvem k Bohu jistě přijdeme jako modlitbou, ba snad jistěji. Roráty ve vlasti zůstanou nám blahou vzpomínkou všem lidem dobré vůle.

A. V. M. Lhotský.

VANOČNÍ VZPOMÍNKY!

Štědrý den - co to za významné, velké, předležité slovo! — Po době adventní nám přichází doba Vánoční, doba to nad všechny nejvýznamnější, největší, nejdůležitější to svátek, všeho křesťanského světa, všude a všude po celém světě. Tato doba posvátná nám dala Vykupitele, Krále králů. Nepřišel na svět se slávou a mocí, leskem královským, jako přicházejí synové pozemských králů. Proč

nepřišel tak, jak si ve starém zákoně židé přáli a očekávali? — Přišel a leží jako bezmocné děcko v chudobném chlévě pastýřů betlémských, leží chudý, bezmocný, a jest bohatý a mocný. Proč neuvěřili ve starém zákoně? Proto že příchod Spasitelův nebyl podle jejich přání, nebyl mocný v pozemském světě. Proč nevěří v N. zákoně? Proto že není Bůh podle jejich přání, proto že jej prý nevidí, nechťejí vidět, protože chtějí sloužit světu a d'áblu, a ne Bohu, který je v duši člověka, a ne v těle, v srdci, a ne v hlavě. Ano, narodil se Kristus Pán, pojd' me a klaňme se Jemu, narodil se pro všechny i pro ty, kteří nevěří, i pro ty, kteří věří a kteří teprve uvěří. Nezáleží co svět mluví, co svět hlásá, nezáleží, že svět jej pronásleduje; pronásledoval jej ihned při narození, a když byl maličký, Herodes, a budou Jej tito Herodesové pronásledovat do skonání světa. — Dva tisíce let Jej pronásledují, ale uškodit mu nemohou, Jeho království není z tohoto světa. Ať svět jásá nad vítězstvím, nikdy vítězství nedobude. Před téměř dvěma tisíci lety, lid dobré vůle oslavoval narození Spasitelovo, a oslavujeme je teď, a budou Jej oslavovat do konce světa. Nebo maličký narodil se nám, a Syn dán jest nám, a vloženo jest knížectví na rameno Jeho, a nazváno bude jméno jeho Podivný, Rádce, Bůh, Silný, Otec budoucího věku.

My, kteří věříme, oslavujeme největší svátek v církevním roce, Hod Boží Vánoční. Náš český, moravský lid spěchá na slavnou mši sv. půlnoční, či jitřní, která se slouží v katolických chrámech, ať už o půl noci, nebo velmi časně ráno. Kostel bývá do posledního místečka naplněn. Chrám Boží nás uchvacuje nádhernou výzdobou a osvětlením, a my z plna srdce vděčného pějeme dítku betlémskému, v jesličkách ležícímu, své písně:

Plesejme v hod veselý; Spasitel se zrodil, jakož otci čekali, by je vysvobodil, Duchem svatým je splozen, z Panny čisté narozen; na nebi jsa slovem, přišel na svět v chudobě - a nám v lidské způsobě, kromě hříchu roven.

Z růže zkvetla lilie - přepodivné krásy - narodil se z Marie - Kristus, dárce spásy, lidskému se vtělení - na oblaku stvoření - Tvůrce sám podrobil; by nás z hříchů vykoupil, Bůh se slávy obloupil, v bidách zemských pobyl.

Vítej Kriste, v Panně čisté svatým Duchem vtělený; pro nás hříšné ze přílišné lásky na svět zrozený.

Mnoho zlého pro hříšného člověka jsi podstoupil, abys lidi pro své bíd, a hříchu pekla vykoupil.

Těmito Vánočními písněmi, a mnoha jinými, náš národ má mnoho krásných vánočních písní, opěvujeme zrození Ježíšovo.

Boží narození jest velký svátek, a proto jsme Jej ve staré vlasti důstojně slavili. Žádné práce se nesměly konat, a vše se připravilo na štědrý den, a štědrý večer se též oslavil náležitě. Zajisté, si pamatujeme mnozí na ty štědrovečerní okamžiky, které snad nikdy z naší paměti nevymizí, ty krásné milé zvyky. Co tu radosti a jásotu dětí. I my jsme byli dětmi, bud' me jimi i nyní; dítě v jeslích ležící jest nám milé, a zajisté i my Jemu.

Vánoční stromeček a maličké dárky! Jak by mohl být jen štědrý večer bez stromečku! Kde byly děti, bylo to krásné a úchvatné, pro malé i velké, děti se radovaly ze stromečku, a velcí se radovali z radosti dětí. Radost čistá a prýšící ze skutků dobrých, zajisté je užitečná a milá i v nebi. Štědrovečerní večeře! Zajisté je to milé a krásné. Při štědrovečerní večeři se shromáždí, pokud to možno, všichni členové rodiny, a kteří nejsou přítomni, jelikož jsou daleko v cizině, zajisté že jsou vzpomenu-ti. Jak rád bych přisedl se svými starými rodiči ku štědrovečerní večeři. Bude mi to ještě někdy dopráno? Ještě píseň radostnou:

Narodil se Kristus Pán, veselme se, z růže kvítek vykvet nám, radujme se, z života čistého, z rodu královského nám, nám narodil se.

Veselé a šťastné Vánoce všem přeje

A. V. M. Lhotský.

Člověk není člověkem, miluje-li jen sebe. (Fénélon.)

Chlumek u Luže.

Poutníka ubírajícího se ze Skutče do Vysokého Mýta neb od Chrudimě k Poličce již z daleka upoutá krásné panorama dvou vrchů u městečka Luže. Na jednom z nich jako maják do dálky zářící tyčí se k nebesům mariánská svatyně Chlumek; na druhém trčí velikým nákladem konservované zříceniny starého hradu Košumberka, jež jako by vypravovatí chtěly o dávných dobách své slávy, kdy Košumberk byl nejkrásnějším hradem východních Čech, kdy v jeho síních shromažďoval se výkvět české šlechty, kdy mohutné zdi chránily v smutných dobách válečné litice nejen majitele, ale poskytovaly útočiště i obyvatelům širého okolí. Pokrok ve válečnictví odzvonil slávě všech hradů, před jicny děl nebyly jisty ani mohutné zdi hradní, a tvrze staly se bezvýznamnými a bezcennými k obraně. Košumberk přečkal pohnuté doby válek husitských. Po celá staletí byl majetkem pánů Slavatů z Chlumu a Košumberka. Poslední Slavata Jindřich Vilém přivedl na hrad roku 1652 mladistvou tichou nevěstu, Marii Maxmiliánu Evu Terezií z rodu hrabat Žďárských ze Žďárů. Za necelé dva roky podlehl své chorobě. Zanechal mladistvou vdovu a dcerušku Johannu, již odkázal celé své jmění. Mladíčká vdova na nátlak svých příbuzných uzavřela nový sňatek s Frant. Kryštofem, svobodným pánem Hyserlem z Chodů. Když pak dceruška Johanka rok po svatbě zemřela v Praze, stala se paní Marie Maxmiliána jedinou dědičkou panství Slavatova.

Hyserle byl člověk světácký, zhýralec, jemuž sňatek s bohatou vdovou měl býti zdrojem příjmů, aby se zcela mohl oddati nezřízeným choutkám svým. Ke své ženě dovedl býti hrubý a bezohledný, dokonce ukládal o její život. Není divu, že zbožná paní, která sice hrdinně snášela

příkoří, jež jí nesvědomy muž připravoval, odmítla všechny další nápadníky, když Hyserle r. 1666 ve Vídni zemřel, a že nezatoužila po novém sňatku manželském.

Od smrti svého manžela strnila se všech radovánek. Jsouc od dětství proniknuta duchem zbožnosti, nyní zcela oddala se tichému životu v ústraní, rozjímajíc o pravdách sv. víry. Rodina hrabat Žďárských byla přísně katolická, v ní zakotvena byla zvláště hluboká úcta k blah. Panně Marii. Bratr ovdovělé paní, František Adam, založil r. 1663 první českou Loretu v Hájku u Prahy, kde zbudoval i klášter, do něhož povolal kněze řádu sv. Františka. Otec Florian Jetřich Žďárský za svého pobytu v cizině dal malovati podle milostného obrazu bl. P. Marie Pomocné, jež si přivezl arcivévoda Leopold z Drážďan do Insbrucku a věnoval jej chrámu sv. Jakuba, kopii tohoto obrazu od téhož malíře, jenž maloval obraz ten pro kanovníka passovského Markvarta Švendu. Kanovník M. Švenda postavil na návrší Oetingu u Pasova krásný chrám, zasvěcený blah. P. Marii Pomocné, kam zbožní ctitelé mariánští dosud rádi putují. Obraz ten stal se talismanem rodiny hraběcí. Obraz malován jest na plátně a upevněn na kovové desce. Matka Boží sedí poněkud nachýlena, drží po pravé straně Jezulátko, jež něžně k svému srdci vine. Ježíšek objímá oběma ručkama šiji matčinu a naklání k ní hlavíčku, jako by ji chtěl políbiti nebo políbení očekával. Baculátý obličejík Dítěte jest rozkošný, vlas poněkud zkadeřený, kaštanový. Tvář Rodičky Boží se lehce rdí, září láskou a milostí, krásné čelo jest nekryté, oko černé, hluboké, at' jsme kdekoliv, na nás hledící; vlas rozpuštěný, až po ramena splývající jest zakryt jemnou, bílou rouškou sotva viditelnou. Šat Rodičky Boží jest černý, přecházející do zelena. Plášť temně červený, splývající od ramen až po kolena, hraje v záhybech mnohými barvami.

Panna Maria i Ježíšek mají na hlavě korunu.

Po smrti otcově jako nejceněnější dědictví choval syn Frant. Adam Žďárský v úctě milostný obraz bl. P. Marie. Ačkoliv tušil, že i sestra Marie touží po tom, aby se obraz stal jejím majetkem, nemohl se od něho odloučit. Když však zákeřná nemoc upoutala ho na lůžko, pozval k sobě sestru, tehdy provdanou Hyserlovu a odevzdal jí, co mu bylo tak drahé a milé, aby drahocenná tato památka nedostala se do cizích rukou. S radostí odnášela cennou tuto relikvii na Košumbersk, aby milostný obraz byl jí zřídlem útěchy v těžkých dobách krušného jejího života. Před milostným obrazem denně konala své modlitby se svým služebnictvem. Mileráda vítala i obyvatele lužské k těmto pobožnostem. Než brzo nestačila hradní kaple zbožným ctitelům mariánským. Proto chtěla již za života svého muže postavit na protějším vrchu samostatnou kapli. Ale když narazila na jeho odpor, odložila svůj úmysl. Sotva však Hyserle r. 1666 ve Vídni zemřel, již v srpnu r. 1667 odhodlala se postavit kapli na návrší mezi hradem a městečkem Luží, aby lid zde našel nový hrad v dobách zlých a pohnutých, kde by v objetí Matky Boží našel pomoc každý, kdo po ní zatouží. Již r. 1668 posvětil první biskup král.-hradecký Matouš Sobek z Bilenberku, základní kámen. Stavba rychle pokračovala a 8. září 1669 týž církevní hodnostář již jako arcibiskup pražský přišel, aby kapli vysvětil. Téhož dne byl z hradu s velikou slávou přenesen obraz bl. P. Marie do kaple. Péči o kapli měli dva řeholníci z Tovaryšstva Ježíšova, bydlící na Košumbersku, jež zbožná hraběnka povolala z Kutné Hory. Před odjezdem potvrdil arcibiskup při nové kapli bratrstvo Narození bl. P. Marie. Sám se první zapsal do členské matriky.

Ctihodná šlechtice s radostí pozorovala, jak úcta k blah. P. Marii Chlumecké se vzrývá.

Protože dva řeholníci nemohli postačiti návalu poutníků, rozhodla se zbudovati u kaple samostatný klášter a již r. 1678 byl položen základní kámen budoucí residence jezuitské. Stavba dokončena až roku 1685, kdy dle převzali řeholníci z domu kra. hradeckého, k němuž Chlumeck byl přidělen. Lid s důvěrou putoval na Chlumeck, jenž se stal ohniskem obrody náboženské, a poutníci posilnění ve víře radostně vraceli se do svých domovů. Než brzo se ukázalo, že kaple nevyhovuje svému účelu. Zbožná paní dlouho se nerozpakovala a místo kaple dala postavit důstojný chrám, jenž by plně vyhovoval. Již v květnu 1690 byla kaple zbořena a ihned započato se stavbou nové svatyně. Sama hraběnka při práci pomáhala, ale nedočkala se dokončení stavby. Po krátké nemoci dne 17. listop. 1690 vypustila svou duši.

Stavba basiliky skončena roku 1696 péčí otců Tovaryšstva Ježíšova, jimž zesnulá hraběnka odkázala celé panství košumberské aby se cele mohli věnovati službě Panny a všem, kdož se k ní utíkají. Jesuité nešetřili ani při stavbě ani při vnitřní výzdobě, takže Chlumeck se stal chloubou své doby, ale i předmětem obdivu pro budoucí generace. Chrám stojí na návrší. K němu vede dvoje schodiště: jedno od residence, 'nes téměř neužívané, druhé od města, z něhož vede na Chlumeck kamenitá cesta, o níž dosud platí, co napsal roku 1888 architekt Schmoranz, že od vystavení na ni ruka pomocná zapomněla. Dříve než vejdemo do hlavní brány utkví zrak náš na pravo, kde zvláštní portál spojuje schodiště chrámové s bývalým jezuitským domem. Nad tímto portálem je obraz Rodičky Boží Chlumecké a nápis: Lidový dům. Je majetkem čsl. sociálně demokratické strany v Luži. Schodiště má 63 schodů a nazývá se růžencové a vyústí uje na ambitech, jež jsou okolo celého kostela. Zvenčí dělá kostel dojem stavby o dvou poschodích a dvě štíhlé

věže doplňují siluetu velebného průčelí. Nad vchodem je koruna a znak hrabat ze Žďáru, kol něho je nápis: "Ilma Dna Dna Maria Max. Eva T. Hisserliana nata Com. de Sora Dna řy Košumberg v e ndatrix. — Nejjasnější Paní Marie Maxmiliana Eva Teresie Hysserlová, rozená hraběnka ze Žďáru, paní na Košumberku, zakladatelka." Na ochozu je osm kaplí: Čtyři velké v rozích zasvěcené: Obětování Páně, Navštívení P. Marie, Korunování Rodičky Boží a Sedmibolestné P. Marii. Čtyři malé kaple připomínají: Představení bl. P. Marie, Neposkvrněné Počet, andělské pozdravení a obřízku.

Vnitřek kostela hýří rozčleněním i výpravou. To není jen dílo umělce, zde naleznete díla, jež dovedla zhotoviti jen duše hluboké víry a vroucí zbožnosti. První pozornost, upoutá hlavní oltář, jenž dělá dojem samostatné kaple. Je to práce umělecká. Nad krásným tabernáklem je milostný obraz Rodičky Boží Pomocné v drahocenném rámu. Obraz drží dva andělé, nad obrazem je sousoší Nejsvětější Trojice a čtyři andělé. Bář nad oltářem jako bář nebeská poseta jsouc hvězdami, přechází v malou věžičku. Svrchu na bāni klečí na klekátku Rodička Boží, na protější straně jest archanděl Gabriel s lilii v ruce. Obě boční lodi jsou rozděleny na tři kaple s bohatě zdobenými oltáři a krásnými zpovědnicemi. Na straně epištolní jest kaple sv. Jana Nep., druhá sv. Františka Xav., třetí sv. Apollonie. Na straně evangelní: kaple sv. Anny, druhá sv. Ignáce, třetí sv. Barbory. Mistrné dílo jest kazatelna, s níž závodí bohatě zdobené varhany. Nebudete za chvíli věděti, máte-li obdivovati bohaté řezby zpovědnic či krásné vyřezávané lavice aneb rámy obrazů. Jásavé paprsky umění jako by se zde soustředily a pobádaly ke zbožnosti. Vše dýchá svatým mírem. Jedině tím si dovedeme vysvětliti, že úcta Rodičky Boží nepoklesla i když řád Jesuitů byl r. 1773 zrušen. Poutě

chlumecké velebí Sedláček ve svých "Hradech a zámcích", podobně Blažek i Oliva ve svém pojednání o Chlumku. Stačí jen jednou viděti ty nadšené davy ctitelů Rodičky Boží Chlumecké a zatoužíte k nim se připojiti.

Kolik milostí a dobrodiní si odtud odnášejí duše živé víry, stálo by věru za to o tom sbírat zprávy. Kolik vděčných ctitelů přináší své dárky votivní!

Maria může! Maria pomůže!

IMUNISACE - SKUTEČNÝ PREVENTATIVNÍ ZÁKROK.

Píše Dr. John L. Rice, komisař zdravotnictví města New Yorku.

Případy záškrtu se brzy začnou množiti, neboť záškrť je chorobou chladného počasí. Máte-li doma nebo v domácnostech svých příbuzných a přátel děti ve věku do šesti let, vezměte si na starost, aby každé z těchto dětí bylo bez dalšího odkladu imunisováno proti záškrť. Nový toxoidový záškrť proti záškrť vyžaduje u dětí do šesti let pouze jediné injekce, již se docílí imunity již po šesti až osmi týdnech. Děti dnes imunisované budou v Novém roce proti záškrť zcela zabezpečeny.

Imunisaci docílí se ve Spojených Státech stálého klesání počtu onemocnění a úmrtí záškrťem. V jediném městě New Yorku byl snížen průměrný počet úmrtí touto nemocí ze 575 případů ročně na průměr 95. Ačkoli ohromný význam imunizačního zákroku je zdůrazňován již po několika sedm let, je zde přece ještě statisíce dětí, které nebyly tímto způsobem ochráněny.

Každé dítě mělo by býti podrobeno tomuto ochrannému zákroku ve věku šesti měsíců. Až se stane pravidlem, pak záškrť bude velmi řídkou nemocí. Zdravotní department města New York potřeboval čtyřiceti let k tomu, aby přesvědčil všechny rodiče, že očkováním předejde se onemocnění nešťovicemi. Dnes, kdy každé dítě musí býti očkováno, nežli je připuštěno do školy, jsou nešťovici neznámou nemocí, ač byly doby, kdy jimi umíralo tisíce newyorkčanů každé-

ho roku.

Nový toxoidový záškrť proti záškrť je zcela neškodný a nezanedbává žádných špatných následků. Každý rodinný lékař tento záškrť provádí; máte-li proto doma jedno nebo více dětí, zavolejte ho ještě dnes a domluvte se s ním, kdy tam máte děti přivést.

Jedině imunisované dítě je bezpečno před záškrťem.

ZBYTEČNÉ DOTAZY.

(Zasláno z Kanady.)

Čtenářka z Morav. Slovácka—jméno v novinách neudala—, se tázala, zda na lidi mimo Texas Strážovy kompresy působí, až je kláštery, kněží a jiní čestní lidé různých zdejších i kanadských států již aspoň 7 let pro revmu, nervosu, cukrovku, záduchu, mrtvici, vysílení stářím a operacemi, ledvinové, játrové, žaludeční, kožní, močové potíže, zkorutění cév a jiné neduhy doporučují. Já, bývalý legionář, dlouho trpěl střevním a močovým katarrem, kaménky (ty bolesti nejsou k popsání), lámáním v zádech, údech a plyny a po užití různých drahých léků jsem ještě dostal nechut' k jídlu, nespavost, nervosu a úplně jsem seslábl. Za 2 měsíce užívání kompres od Mr. Bernard Stráž, B. 712, San Antonio, Texas, se spánek, záživnost a chut' k jídlu vrátili, začal sílit a za půl roku úplně vyzdravil. Jsem již 3 roky zdráv. Kdo jste na blízku, přijďte se přesvědčit. Zaslal jsem kompresy též mým dvěma bratrům na Moravu a oni i jejich rodiny se též uzdravily. (Slovačko i pí. Svoboda, a pí. Halík, kupte si je.) — Vyléčení vldp. J. Maršálka z Ford City, Pa., Strážovými kompresy, ačkoli lékaři u soudu prohlásili jeho 3 zraněné prsty za nevyléčitelné, i vyléčení jeho 20letých močových potíží je úžasné. I u mne to tak pracovalo. Mně kompresy naléhavě doporučoval jeden dp. misionář Slovák (kázal v šesti řečích). Před rokem jsem četl v (—) dlouhý článek "Nerost Radium", psaný vldp. J. Svozilem (tuším 2604 či 2406 Green Rd.)

5132 Broadway Cleveland, Ohio

ST. PETER CLAVER SODALITY FOR THE AFRICAN MISSIONS
3624 W. Pine Blvd. St. Louis, Mo.

MLUVY U RŮZNÝCH NÁK

Andalusku používá zamilovaný mladý muž jedinečný prostředek, chce-li vyvolené dívce diskretně prozradit tajemství

Bolest na prsou.

Bolelo mně na prsou, v zádech a na pravé straně v břiše. Namazala jsem ta místa Nonat Mount Holy Linimentem a přiložila náplast z Nonat. Za pár dní poznala zrovna zázračný účinek, neb bolesti zmizely. Synovi též bolelo na prsou že nemohl ani vydechnout. Po stejném ošetření, v krátkém čase již dýchal dobře. Bolesti přestaly. Každému podobně trpícímu tyto léky doporučuji, neb dělají přímo zázraky. — Mrs. T. Mančal, 1843 S. Racine Ave., Chicago, Ill.

Pravá masť je s Trade Mark—

Cena Nonat jest 50c a \$1, poštou 55c a \$1.05. Ptejte se vašeho lékárníka nebo jednatele, ale nic jiného neberte. — Pište přímo na naši adresu:

MARIE LEIBLINGER & CO.
P. O. Box 285. Altadena, California
V Chicagu u p. Nanák, 1724 W. 18th Pl
V Cleveland, O. u p. F. Krobůšek, 12718
Holborn Ave.

Cena Nonat Mount Holly Linimentu je 75c láhvička.

NABÍDNUTÍ K SŇATKU.

Mladá, svobodná dívka miní se seznámit s mladým, svobodným mužem od 24 do 28 let. Musí umět na farmě pracovat, být dobrým, šetrným, věrným, upřímným katolíkem, který by měl zálibu pracovat na menší, ale dobré farmě. — Na zábavy nechodím. Ráda bych se začátkem ledna vdala. Zašlete svou podobiznu. Žádné žerty! — Hlaste se pod značkou: "Sňatek", c-o "Česká Žena", 1611 So. 11th St., St. Louis, Mo.

Nemoci měchýře,

btíže při močení, pálení a řezání, časté nucení na moč, hlavně v noci, zvláště u starších lidí, bolesti v zádech, revmatismus zmírňuje a odstraní použitím našich léků.

České Herbarium,

MISHICOT,

WISCONSIN

svého srdce. Zaklepal na

učení, v němž byl... božňovaná, když ho ani osobně nezná, prosí zdvořile o oheň pro svou cigaretu. Tento první krok není nikdy brán ve zlém. Má jen za účel, upozornit na nápadníka, aby dívčiny rodiče se mohli na něho informovat. Totéž se opakuje po druhé a teprve po třetí je prosba o oheň rozhodující. Je-li mladíkova nabídka přijata, je pozván, aby vstoupil do domu. Když svou významnou cigaretu nebo i doutník vykouřil, přinese mu dívka novou cigaretu nebo nový doutník, který zažehne vlastnoručně. To je znamení, že přijímá jeho ucházení.

V Sardinii zase mají jiný zvyk. V krajích, vzdálených cest a silnic, je zvykem, že ovčák, který se uchází o dívku, se při slavnostech posadí nedaleko dívky a hází po ní malými kaménky. Jestliže dívka kaménky hází zpátky, je to znamením, že jí nápadník není nesympatický.

V Albanii ujímají se ve věcech lásky iniciativy samy dívky. Jakmile dívka má hotovou výbavu, postaví "milostnou lampu" na okno a zrcadlem řídí její zář

do oken vyvoleného, který tak ví, kde jeho ucházení bude přijato příznivě.

V Andalusii selská dívka pošle tyklové koláče tomu, koho chce za muže. Sní-li koláč, je "ruka v rukávě". Pošle-li ho zpět, musí dívka zkusit své štěstí jinde. Mnoho koláčů konečně vede přece k cíli.

Chvála blaží, nový odběratel "České Ženy" však pomáhá!

Pro Katolické Spolky

Zhotovujeme prápory, korouhve, odznaky, kovové pečete a máme na skladě všechny jiné spolkové potřeby. Držíme zlaté křížky a knoflíky všech katolických jednot.

Jeden zlatý křížek neb knoflík..... 95c
Jeden tucet, po..... 85c
Dva tucty, po..... 80c
Kulaté šrob zlaté knoflíky K.D. po 48c

MARIE VESELY,

2418 So. Central Park Ave.

Hawthorne Sta.

Chicago, Ill.

Pečirkův Národní Kalendář

NA ROK 1936. JE ZDE.

Dovolujeme si svým ctěným čtenářům a váženým čtenářkám oznámit, že jsme objednali omezený počet oblíbeného Pečirkova kalendáře na rok 1936. a můžeme jej rozesílat ihned.

KDO SI PŘEDPLATÍ "ČESKOU ŽENU"

a pošle ku svému předplatnému 30c, obdrží tento kalendář, který jinak s poštovním, bez předplacení může obdržet za 75c. V kalendáři je krásný barvotisk hradu Kokořina.

Předplat'te si náš časopis co nejdříve, byste za 30c příplatku mohli obdržet Pečirkův Národní kalendář, pokud zá-soba stačí.

V úctě Vydavatelstvo

"HLASU" A "ČESKÉ ŽENY."